

AZ OROSHÁZI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
INGYENES LAPJA

Orosházi HARANGSZÓ

IX. évfolyam 1. szám · 2002. február hava

A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Elnökségének NYILATKOZATA A KEDVEZMÉNYTÖRVÉNYRŐL

Isten iránti hálával értesültünk arról, hogy a magyar országgyűlés a határon kívül élő magyar testvéreink támogatása érdekében kedvezménytörvényt fogadott el. Örülünk annak, hogy 80 esztendő után a határokon kívül élő magyarok megtapasztalhatták a felelős magyar politikusok és az egész magyar társadalom irántuk érzett szeretetét, és az összetartozás jeleként értelmezhetik az elfogadott törvényt. Meggyőződésünk, hogy csak olyan feltételek mellett lehetett a törvényt hatályba helyezni, amelyek nem sértik a külföldön élő magyarok otthoni életérzését és más nemzetiségekhez való viszonyát. Ugyanakkor a törvény nem veszélyezteti az itthon élő állampolgárok munkalehetőségét, egészségügyi ellátását és kereseti lehetőségeit.

A Magyarországi Evangélikus Egyház örömmel fogadja, ha a szomszéd államok korábban feszültségekkel terhelt kapcsolata a kölcsönös megállapodások alapján javul.

Reménységünket fejezzük ki az iránt, hogy a most életbe lépett törvény és a megszületett megállapodások a későbbiekben nemzetünk javát, a magyarság önazonosságának megőrzését, a békés egymás mellett élést munkálják, illeszkedve az európai nemzetek közös életébe és jövődjébe.

Evangélikus egyházunk imádkozik, és mindent megtesz azért, hogy társadalmunk minél több tagjában a határainkon túl élő magyarok iránt elfogadó és befogadó felelősség ébredjen.

Budapest, 2002. január 14.

Ittész János
püspök

D. Szabik Imre
elnök-püspök

D. Dr. Harmati Béla
püspök

A keresztyén egység

„Nálad az élet forrása” – imahét a keresztyének egységéért

Az idei imahét január 20-án kezdődött, a katolikus templomban, s kétnaponként menetelt az imádkozók közössége mindig egy másik gyülekezőhelyre. A katolikus testvérek temploma után a baptista imaház következett, majd a reformátusok gyülekezeti terme, végül a mi Györy-termünk. Január 27-én este fejeződött be az „ima-nyolcad”, mert nyolc estén keresztül hallgathatták a különböző felekezetű gyülekezeti tagok a hirdetett igét, és könyöröghettek a keresztyének egységéért.

Öröm volt látni még a világi újságokban is az előzetesen hosszabb-rövidebb híradásokat erről a közös keresztyén–keresztény akcióról. A helyi és a regionális híradások elma-

radása nem hat ránk meglepetésként, de az országos lapok jelentősebbjei kellő tisztelettel tették közzé az ökumenikus imahét eseményét, mint például a Magyar Nemzet is.

Egyre többen vannak, akik megértik, hogy a közösen imádkozni tudók szolgálatától a világ sorsa múlik. Hans Küng katolikus teológus már évekkel ezelőtt megírta tudós könyvében, hogy a vallások békéje nélkül a világbéke sem létezhet (Hans Küng: Világvallások etikája, Egyházforum, Budapest, 1994.) A világvallások közti béke mellett a keresztyén egyházak, közösségek közti béke is igen lényeges. Ennek volt egy nagyon fontos eseménye 1999. október 31-én az augsburgi aláírás, amikor is a katolikus és az evangélikus

egyház prominens vezetői közös nyilatkozatot írtak alá a megigazulás (Hogyan üdvözülhetünk?) témájában. Ez nagyon fontos teológiai közeledés a két történelmi egyház között.

„Nálad van az élet forrása” – az új évezred küszöbén nagy jelentőségű biztatás ez mindannyiunk számára. A 36. zsoltár igéi alapján – más kísérrő textusokkal együtt – ez volt a fő téma: az élet forrása. Óriási szükség van a kiengesztelődésre és a megbékélésre „a sokféle történelmi, teológiai, kulturális és lélektani” okok miatt megosztottak között, akik azonban mégiscsak egyek abban, hogy hisznek Krisztusban.

Ribár János

Nagy Ervinné:

Gondolatok az ökumenikus imahét kapcsán

*Ó, mily szép és mily gyönyörűséges,
ha a testvérek egyetértésben élnek!*
[Zsolt 133,1]

Évekkel ezelőtt, másodéves teológus hallgatóként szülővárosom gyülekezetében szolgálhattam. A kicsiny gyülekezet lelkésznoje volt az első és az egyetlen, aki arra kért – helyesen vagy sem, az talán vitatható –, hogy ne csak prédikáljak, hanem segítek neki az úrvacsoraosztásban is. Mert mint mondta: olyan jó valamit együtt tenni. Jó együtt ebédet készíteni, sétálni, imádkozni és úrvacsorát osztani. Jó a testvérekkel (felekezettől függetlenül) egységben lenni. Boldogan tettem eleget a kérésnek, mert láttam, hogy ő valóban eszerint is él. Magamévá tettem ezt az életfelfogást, ezt a lelkeseiséget. Úgy éreztem: igen, ez szerves része lehet majd későbbi lelkési szolgálatomnak.

Visszagondolva arra az évekre, amikor előtti beszélgetésre, életem első úrvacsora-

raosztására, és átgondolva az elmúlt imahetet, őszintén szólva csalódott vagyok. Igen, biztosan bennem van a hiba. Na, nem azért, mintha már nem vágnék arra az együtt-ténykedésre. Talán inkább kicsit borúlátóbb, és mégis sokat kívánó természetem az oka. Hiszen mindenki, vagy legalább is sokan megegyeznek abban, hogy a szilánkjaira töredezett világ sóvárog az egység iránt. S hogy a széttöredezett világban fontos, sőt elengedhetetlen a keresztyének egysége. Kell az ökumené! Mondják. Mondjuk. Mégis, mintha az idei egyetemes imahét alkalmait, lehetőségeit nem ragadtuk volna meg kellőképpen.

Nyilvánvaló: kevés valamit akarni, ha nem tudunk érte imádkozni. Kevés saját gyülekezetünk épülését, gyarapodását és ébredését akarni, ha nem tudunk érte imádkozni ahhoz, akitől tulajdonképpen mindez függ. És kevés beszélni az ökumenéről, az egységre törekvésről, ha nem élünk a lehetőséggel, hogy együtt imádkozhassunk érte. Mi vagy ki munkálhat-

ná jobban az egységet, a közösséget, mint az, akinek nevében baptisták, evangélikusok, katolikusok és reformátusok öszszegyülekezünk, hogy igéjét hallgassuk és hozzá könyörögjünk?

Tudom, hogy más felekezetű testvéreink részéről is érezhetünk – mondjuk így – visszahúzódat. Én ezt jól tudom. Mégis azt hiszem, hogy van elég tennivalónk a magunk háza táján is. És hiszem azt is, hogy helyes időnként újraértelmezni magunkban, magunk számára is ezeknek az ökumenikus alkalmaknak a fontosságát, jelentőségét, lényegét. És személyesen is feltenni a kérdést: Mi a szerepem nekem ebben az egységben?

Végül egy idézet az imahét szervezői által kiadott füzet előszavából, amely az én reményességemet is kifejezi: „Nem felejtjük el, hogy a könyörgés és imádság nem korlátozható csupán az esztendő egy hetére és reméljük, hogy [...] ösztönözni fogja a különböző hitvallású és felekezetű testvéreket, hogy mindenkor buzgón együtt imádkozzanak a Krisztus-hívők egységéért.”

Az Orosházi Evangélikus Egyház jegyzői

1818–1900

Az Orosházi Harangszó olvasói közül sokan tudják, hogy helyi egyháztörténetünk legértékesebb forrásai az 1744-es falualapítástól folyamatosan vezetett anyakönyvek, az 1788-tól meglévő eljegyzéseket és móríngolásokat tartalmazó könyvek, valamint az 1818-tól magyarul írott gyülekezeti jegyzőkönyvek. Az anyakönyveket általában a ma is gyakran emlegetett lelkészek – Horváth András, Szimonidesz János, Ágoston István, s az őket követő szolgálattevők – vezették, míg a polcokon szépen sorjázó, nagyalakú, bekötött jegyzőkönyvek íróiról mindeddig semmilyen nyilvántartás nem született. Pedig vagyunk néhányan, akik sok feszültséget hordozó, zaklatott világunkból szívesen húzódunk be egyházunk csendes levéltárába, érdeklődéssel olvasgatva a régi feljegyzéseket, és úgy hisszük, hogy Istennek is tetsző dolgot cselekszünk, ha feltárjuk és közzé tesszük egyházunk írott emlékeit. Az iratok tanulmányozása közben elgondolkodhatunk, kik lehettek azok az egyházközségi jegyzők, akik gondosan megformált írásaikkal a 150–180 évvel ezelőtti Orosházáról üzennek nekünk. Ezt ugyanis nem tudjuk, mert az első évtizedek jegyzői nem írták alá munkájukat. Bizony nem egyszer több száz oldalt kell végigolvasnunk, mire a jegyzői tisztség viselőjéről szól egy-egy tudósítás.

Az viszont elég izgalmas kérdés, hogyan is indult el a jegyzőkönyv vezetése egyházunknál. Tény az, hogy Lovich András püspök 1818. július 13-án Orosházán járt, úgynevezett kanonika vizitációra. Az egyházi vizsgálódás mellett fogadta a község küldöttségét is, melyet Pusztai Ádám a *Helységnek Törvénybírája* vezetett. A megbeszélésen szó esett arról, hogy az orosházi evangélikus egyháznak 74 éves fennállása óta egyáltalán nincsen jegyzőkönyve. Érdekes módon nem a hivatalban lévő Szimonidesz János esperes, esetleg Szigethy János lelkész vagy Marton Péter felügyelő kezdeményezte a mindenkor egyházi tárgyalások megörökítését, hanem a fent említett Pusztai Ádám. A püspök számára írásban is elkészített beadványukban meg is indokolták ennek szükségességét azzal, hogy az *Ecclesia Gyűléseinek legjobb és legszükségesebb végzéseinek [...] mindeddig semmi protokolluma [jegyzőkönyve] nincsen, s ezek többnyire elfelejtetve füstbe mennek azok teljesítése nélkül.* Az egyház vezetősége végül elha-

tározta, hogy ezentúl a *nemes Ecclesiának külön nótáriusa [jegyzője] rendeltessen.* Erre a tisztségre azonnal meg is választották Folkusházy Sámuel. Akkoriban még sem a zsinati törvények, sem az egyházkerületek nem szabályozták az egyházközségi tisztviselők választását, leginkább az egyházmegyék, illetve a helyi egyházak szabályrendeletei voltak ez ügyben mérvadóak.

A jegyző díszes betűkkel máris felírta az első könyvre: *Orosházi ágostai vallást tartó keresztény gyülekezet végzéseinek protokolluma kezdődött az 1818-dik esztendőben december 24-dikén.*

Ekkor már Orosházán is tapasztalható volt a világiak térnyerése az egyházi vezetésben, a névsorban ugyanis első helyen szerepel az idős és tekintélyes nemes Marton Péter felügyelő, a gróf Károlyi familia inspektora. Őt követi Szimonidesz János esperes, Szigethy János lelkész, majd a négy tanító: Raksányi Imre, Gróf József, Folkusházy László és Gottstag István. Az egyháztanács tagja volt még Tót Ferenc kurátor, illetve az eklézsia 13 esküdtje: Tót János, Horváth Pál, Berta András, Nemes Jankó István, Kunos János, Darók András, Mihalkó Mátyás, Szepesy Mihály, Salamon Mihály, Ágoston György, Tót András, Hegedűs János és nemes Szalay Mihály.

Ez az első jegyzőkönyv is alátámasztja azt a véleményt, hogy a község és az egyház vezetése az 1744-es alapítás után még

évtizedekig szorosan kapcsolódott egymáshoz, hiszen mindnyájan evangélikusok voltak.

Folkusházy Sámuel aztán a falu jegyzői tisztét is viselte, egészen 1831-ig, mikor a hatalmas kolerajárványban váratlanul elhunyt. A községbe érkezett új jegyző, az evangélikus Kalmár József lett az egyház *tolloivője* is.

Az első jegyzőkönyv 1818–1834-ig követi az egyház eseménytörténetét, a második nagyobb méretű 1834–1871-ig. Ennek a vaskos kötetnek a terjedelme 948 lap. A harmadik kötet már átugrotta a 20. század kezdetét, 1871–1903-ig rögzíti a helyi evangélikusság mindennapjait, az iskolaügyektől a lelkészválasztásokig.

A régi egyházi törvények azt mondták, hogy jegyzőnek megválasztható általában minden alkalmas egyháztag. A gyakorlatban ez mégis úgy történt – Orosházán is –, hogy eleinte a község jegyzője volt az egyház jegyzője is, majd hosszú évtizedekig az egyházi tanítók közül került ki a jegyző. De ellátta ezt a feladatkört Győry Vilmos lelkész, Mikolay István ügyvéd, valamint több segédlelkész is. Gyakran helyettes jegyzők álltak helyt, így Mokry Sámuel segédlelkész, Székács István jószágigazgató, Bula Sándor mérnök, Brósz János tanító.

Egyházközségünk 20. századi jegyzőinek munkásságáról lapunk következő számában írunk.

1. Folkusházy Sámuel (községi jegyző) 1818. december 24.–1831. augusztus 19.
2. Kalmár József (községi jegyző) 1831. december 20.–1845. április 4.
3. Hermann Pál (tanító) 1845. április 4.–1848. április 15.
4. Molnay Károly (tanító) 1848. április 15.–1852. május 4.
5. Gólián Mihály (tanító) 1852. május 4.–1855. április 2.
6. Kovács Pál (közgyám) 1855. április 2.–1857. április 22.
7. Hermann Pál (tanító) 1857. április 22.–1860. március 14.
8. Harsányi Sándor (tanító) 1860. március 14.–1862. április 23.
9. Horváth János (tanító) 1862. április 23.–1864. szeptember 8.
10. Mikolay István (ügyvéd) 1864. szeptember 8.–1869. augusztus 18.
11. Győry Vilmos (lelkész) 1869. augusztus 18.–1870. március 9.
12. Kocsondi József (tanító) 1870. március 9.–1871. március 8.
13. Bertalan István (tanító) 1871. március 8.–1872. április 21.
14. Harsányi Sándor (tanító) 1872. április 21.–1874. március 12.
15. Ritter János (tanító) 1874. március 12.–1876. március 18.
16. Kocsondi József (tanító) 1876. március 18.–1876. november 21.
17. Kovács István (tanító) 1876. november 21.–1879. június 22.
18. Sass István (tanító) 1879. június 22.–1880. március 17.
19. Kocsondi József (tanító) 1880. március 17.–1885. március 11.
20. Ritter János (tanító) 1885. március 11.–1888. március 13.
21. Sass István (tanító) 1888. március 13.–1890. március 21.
22. Klár Béla (segédlelkész) 1890. március 21.–1896. január 18.
23. Okály Adolf (segédlelkész) 1896. január 18.–1896. október 3.
24. Harsányi István (segédlelkész) 1896. október 3.–1897. március 11.
25. Hajász Lajos (segédlelkész) 1897. március 11.–1897. augusztus 24.
26. Fabriczy Pál (tanító) 1897. augusztus 24.–1901. január 21.

Egyházközségünk 19. századi jegyzőinek névsora

A gyökerek nyomában

Nem szokványos történeti munkával találkozok az olvasó, aki erre az oldalra lapoz, csupán töredékesen papírra vetett gondolatokkal.

Az Orosházi Evangélikus Gyülekezet levéltárában újra és újra kézbe veszem, olvasgatom, a „Házassági eljegyzéseket és Móringolásokat Jegyző Könyve” (1788–1835) vaskos kötetét. Valamennyi újraolvasást izgalmassá tesznek a fel-felmerülő kérdések. Vajon sikerült-e rátalálnom azokra a legfontosabb részekre, amelyek alapján idézetekre vállalkozhatom? Ebből a kézzel írott kötetből tudható meg: ki, mikor és milyen feltételek mellett „jegyezte el magának” jövődöbéli „hütvös társát”.

A móringot (hitbért) sokszor tévesen azonosítják a hozománnyal, vagy a nászajándék fogalmával. A móring az a díj, amelyet a leendő férj a házasság megkötése és teljesítése esetére ígér a menyasszonynak, illetve amelyet a leány a maga részére kiköt. A móringot a házasság megkötése előtt általában írásba foglalták, erre való volt a móringolások könyve.

A móringolás leggyakrabban a dunántúli területeken és a Felvidéken fordult elő, az alföldi lakosság körében már ritkábban. Itt, az Orosházi Evangélikus Gyülekezet levéltárában őrzött – afentiek szerint kétszeresen is ritkaságszámba menő – móringolások könyve az eljegyzések regisztrálásán túl sok más, Orosháza történetéhez kapcsolódó helytörténeti adatnak is forrása. Nem véletlen, hogy az utóbbi időkben e levéltári ritkaság felé fordul a kutatók figyelme.

Az első, ami a gazdag névanyagból kiderül, az a házasulandó felek állapota (legény, hajadon, özvegy), valamint helybélisége, vagy más helységről, megyéből való ideszármazása.

Érdekes adat, hogy 1788-ban még csak 10, egy év múltán már 49 pár iratkozott be a nyitott szemmel járó orosházi ifjú legényeknek köszönhetjük, akik a „Helység háza Kertye Sorjában”, a „Kis földek fele való utzán”, a „Csabai utzának Kertye folyásában” és a „Vásárhelyi utzának végibe lakozó”

A ránk maradt ritkább utcaneveket a nyitott szemmel járó orosházi ifjú legényeknek köszönhetjük, akik a „Helység háza Kertye Sorjában”, a „Kis földek fele való utzán”, a „Csabai utzának Kertye folyásában” és a „Vásárhelyi utzának végibe lakozó”

érdemes hajadonokra is szemet vetettek, s akiket móringolás után, rövidesen oltár elé vezettek.

Az utcák elnevezései mást is mutatnak: a bel- és külterület fejlődését. Erre példa – többek között – az alábbi utcának a változást követő megkülönböztetése: „Vármegye-sor, Vármegye új sor, Temető-sor, Új temető sor, Szőlők-sor, Szőlők kiülső sor.”

Az iparúzó vőlegények sorában a „csizmadia, fésűs, bogárnár, molnár, szíjártó, keréjkártó, szűts, takáts, varga, szítás, borbély, szabó, pintér mesteremberek” voltak az elsők.

A móringolások könyvének első harminc évét elemezve arra az eredményre jutottunk, hogy a 2314 bejegyzett párból 346 pár valamelyike (esetleg mindkét fél) más helységről vagy megyéből jött Orosházára, kézfogóra. A legtöbben, 48 fő Zólyom Vármegyéből, 20 fő Árva Megyéből, 17 fő Hont Megyéből talált nálunk párra. Tolna Megyéből mindössze két fő móringolt. Összesen 25 megyét jegyeztek be a móringoló párok neve mellé. Ezekből a megyékből 12 ma már nem Magyarországhoz tartozik. Figyelemre méltó folyamatnak tűnik, hogy a korábban Orosházáról Fazekas-Varsáandra kirajzott népességéből – az említett időszakban – 35 fő móringolta vissza magát Orosházára. Móringként – ki-ki anyagi helyzetének megfelelő összeget – 15 100 Rhénes forintot (későbbiekben nagyobb összegeket is), vagy valami más „jóságát” ajánlotta fel. Isten szegényei pedig azt, amit majd két kezükkel keresni fognak.

Néhány, a kor eredeti szófonásával bejegyzett móringolás:

– „... Móring fejében mind aztat amivel az Úr megáldott s ennek utána megáldand...”

– „... akinek ha az Úr Isten gyermekek nélkül ki Szólítand, ígértem 35 Rf...”

– „... egyetemben azt is ígérvén, hogy minden gyermekeinket Lutheránus vallásban nevellyük...”

– „... ígérvén nekie 50 Rft. Móringot. Ugy mind azon által hogyha nekie hamarabb esne hallomása mint az enyém, s az ruhája fele nem érne 50 f. az szüléi tartoznak azt 50 forintig ki pótolni...”

– „... ígérvén nekie Móringul 60 forintot és hogy ött Neveletlen Ároáinak gongyát viseli míg szárnyokra kerülnek...”

– „Rosta Ferentz iff.l. Kerék jártó Mester ember jegyezte el magának Folkusházi László Urnak Oskolánk egyik Tanítójának h.l. Máriát ígérvén nekie Móringul mind aztat amivel bír, és amit szereznek magoknak. 18. juny.

1813. Szimonides János Prédikátor és a Rector előtt...”

S végül egy hitelesítés:

– „Elöttem Simonides János Orosházi Evangyelika Ekklesia első Tanítója előtt...”
„Ezen le pariált Móring Levélnek orginalisa által adatott... a felek kezeikben.”

Ahol a móringolásokat a nagyobb bizonyosság kedvéért a felek „saját all trásukkal” is megerősítették, ott kezük vonását gyakran kereszttek őrizték meg.

A krónikaíró ezúttal nehéz helyzetbe került, mert az általa leírtakból illenék levonnia néhány általános jellegű tanulságot, s csak két dologban bizonyos:

– a helytörténeti munka nem maradhat gazdátlan, s a munka elvégzésének a java még hátra van;

– mind sűrűbbé válik a múltat elfedő homály.

1%

A személyi jövedelemadó egyik 1%-a felajánlható a **Magyarországi Evangélikus Egyház** részére. Technikai számunk: **0035**

*

A másik 1% a következők valamelyikére ajánlható fel:

Az Orosházi Evangélikus Egyházközség iskoláját támogató alapítványok:

Evangélikus Általános Iskola Alapítvány
Adószáma: 19061838-1-04

Evangélikus Gimnázium Alapítvány Orosháza
Adószáma: 19062310-1-04

Ravasz Antal Alapítvány
Adószáma: 18375200-1-04

*

Az Evangélikus Hajnal Óvodát támogatja:

Új Reménység Alapítvány
Adószáma: 18375901-1-04

„Fénysugár Klub” – Felhívás

2002. március 17-én, vasárnap délelőtt D. Dr. Harmati Béla püspök szolgálatával és Isten áldásával megkezdte tevékenységét az évek óta hiányolt közösség, a nyugdíjasok közössége. 2002. január 19-én ülésezett az egyházközség presbitériuma, és hosszas előkészítés után kimondta, hogy az Evangélikus Egyházközség megkezdte a nyugdíjasok szervezett közösségének működtetését. Szervezője és vezetője Koszorús Oszkárné, aki természetesen megkap minden lehetséges segítséget a lelkésztől, gyülekezetben szolgálatot végző munkatársaktól, a Diakóniai Csoporttól, s természetesen a presbiterektől, képviselő-testületi tagoktól is.

Ezért szeretettel felhívjuk minden kedves nyugdíjas testvérünk figyelmét arra, hogy megkezdődött a feliratkozás a tagok listájára. Ha valaki rendszeresen vagy alkalmanként szeretne részt venni ennek a közösségnek az alkalmain, rendezvényein, az a Lelkészi Hivatalban vagy a vezetővé választott Koszorús Oszkárné testvérünkönél jelentkezzen. A beiratkozásnak semmiféle anyagi kötelezettsége nincs, egyelőre minden költséget az egyházközség vállal magára. Későbbi tervünk – látva az igényeket –, hogy a törvényi kötelezettségnek eleget téve, mi is igényeljük az állami normatívát.

A nyugdíjasok Fénysugár Klub egyházi közössége egyelőre az egyházközség gyülekezeti termeiben kezdi meg a működését, ennek érdekében átalakítási munkálatokra kerül sor. A célnak megfelelően rendezzük be a helyiségeket, és sokoldalú, tartalmas, értelmes elfoglaltságot kínálunk idősebb testvéreinknek.

A jelentkezési lapnak nevet, címet, telefonszámot (ha van) kell csak tartalmaznia. Az Orosházi Harangszó újságunk minden egyes számában ismertetni fogjuk a Klubbal kapcsolatos információkat.

Kérjük az idősebb testvéreket, fogadják örömmel, szeretettel, nyitott szívvel az új klub lehetőségeit és kínálatát. Egyelőre – az érintettek kívánsága szerint – hetente egy vagy két alkalommal kínálunk elfoglaltságot, programot, de mindezt még egyeztetni szeretnénk azokkal a testvéreinkkel, akiknek szándékában áll jó szívvel igénybe venni az egyházas, vagy az egyház iránt nyitott idősök számára kínált lehetőséget.

Várjuk az idősök jelentkezését a Fénysugár Klubba, s szeretettel hívunk bárkit.

Az Egyházközség Elnöksége

Névváltozás még lehetséges

Igen, névváltozás még lehetséges, mert a Fénysugár Klub elnevezés csak alkalmi. Éppen ezért bárkitől szívesen veszünk más, akár bibliai elnevezést is. Voltak már erre irányuló kísérletek, mint például „Naplemente”, „Alkony”, „Simeon és Anna”, de egyelőre maradtunk az „Fénysugár Klub” elnevezés mellett, legalábbis a felhívás közzététele érdekében. Természetesen nem ragaszkodunk ehhez, várjuk az esetlegesen jobb ötleteket.

Felmerült tehát a „Simeon és Anna” elnevezés is. Feltehetően sokan tudják, hogy két nagyon idős emberről van szó, akik fontos szerepet játszanak a karácsonyi történetben, annak is majdnem a vége felé. Ennek a karácsonyi történetnek az a címe, hogy „Jézus bemutatása a templomban – Simeon és Anna”. AMózes törvényei által megszabott időben az elsőszülöttként megszületett kis Jézust a szülők felvitték a templomba, „hogy bemutatassák az Úrnak”, s ekkor toppant elő ez a két nagyon idős ember. Amikor Simeon meglátta a kis Jézust, karjába vette őt, és Istent magasztalta a következőképpen: „Mostan bocsátod el, Uram, szolgádat beszéded szerint békességgel, mert meglátták szemeim üdvösségedet.” Vagyis Simeon boldogan kiáltja bele a történelembe, hogy megtalálta az Üdvözítőt, s nem a halál martaléka, hanem látják szemei az üdvösséget. Óriási, hatalmas ügy ez, megtalálni az üdvösség felé vezető utat.

Adjanak hálát Istennek mindazok, akik már meglátták a Megváltót, megta-

lálták az üdvösséget, akik már tudják, hogy Jézus Krisztus által örök életük, üdvösségük van! Tragédia, hogy mennyi idős ember hal meg az Üdvözítő, azaz Jézus meglátása nélkül, s a szent ige tanítása szerint akkor pedig kárhozát fenyeget: „...mert ha nem hiszitek, hogy én vagyok, meghaltok bűneitekben” [Jn 8, 24] Vizont: „Aki hallja az igémet és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van; sőt ítéletre sem megy, hanem átment a halálból az életbe.” [Jn 5,24] Földi életünk legáldottabb felfedezése: „meglátták szemeim üdvösségedet.” Anna, Fánuel lánya az Áser törzsből pedig már jóval felette volt a száz esztendőnek. A szentírás szövegéből megtudjuk, hogy 84 éve özvegy, és 7 évig élt házasságban. Minimum 12 éves korban adhatták feleségül, így tehát egészen biztos, hogy kora felette volt a száz esztendőnek. Róla megtudjuk, hogy egy nagyon mélyen imádkozó, idős lélek volt. Vele kapcsolatosan pedig az imádkozás szolgálatát emeljük ki. Ismertem valaha egy modern Fánuel leányát, csak neki Krisztina volt a keresztnéve. „Kriszta néni” – mondtuk neki. Ő közel 100 éves korában hunyta le szemeit. Egyszer megmutatta az imalistáját, családtagoktól kezdve lelkészekig, sokan voltunk a listán. „Én már nem tudok munkát vállalni a gyülekezetben, erőm nincs rá, az én szolgálatom az imádság” – mondta nagyon meleg tekintettel. Elmesélte, hogy esténként az ablak elé állított asztalon ott a Biblia, olvasgatja, és közben hol ezért, hol azért imádkozik.

Van, hogy egész este, van hogy „csak” félórát. Ahogy a Lélek adja. Otthonában mindenkor csodálatos békesség volt. Amikor 13 éves dedunokája szörnyű és véletlen baleset miatt meghalt, természetesen sírva imádkozott, és lelkével látta őt a mennyben, Krisztusnál. Maga a történet is tanulságos: a város külső kerületében lakó gyerekek feleslegessé vált karácsonyfákat akartak elégetni. Mivel nehezen gyulladtak be a lakásokból kiebrudalt karácsonyfák, benzinnel segítették az égést. S ennek a 13 éves kislánynak jócskán a műszálas ruhájára loccsant a benzín. A következő pillanatban egy pattanó szikra miatt égő fáklyává vált a szerencsétlen gyermek. Januártól májusig harcoltak az orvosok az életéért, mert az égése nagyfokú volt. Krisztina néni igen buzgón imádkozott a gyógyulásáért, de Istennek más volt a döntése. Amikor a temetést beszéltek meg, akkor mondta nekem ezt: „Megnyugodtam, a fájdalom csillapodott, mert neki már jó, láttam őt a mennyben, az Úr Jézusnál.”

A sokféle programot kínáló Fénysugár Klub a keresztyén lelkiületet szeretné erősíteni. A földi élet tétje több a mindennapi gürcölésnél. Vagy üdvösség, vagy kárhozát. „Mert mindnyájunknak leplezetlenül kell odaállnunk a Krisztus ítélőszéke elé...” [2 Kor 5,10]

Ribár János

(További információ a 14. oldalon)

Remény

*Mert te vagy az én reménységem,
ó Uram, istenem, én bizodalمام
gyermekségemtől fogva. [Zsolt 71,5]*

Két hónapon át tartó kegyetlen, fagyos idő után végre napsütés csillan az olvadó havon, hosszabbak a nappalok, több a világosság, a fény, mely beragyogja a reménytelenség sötétjét és elhozza a reményt! Így van ez gyakorta, amikor nehéz éleztakaszban, fájdalmas veszteség, vagy keserű bánat súlya alatt az ember úgy érzi: sötét, véget nem érő alagútban jár. A sűrű homályban feketén nehezednek rá az árnyak és a csend is elviselhetetlen. Tudja, érzi, várja, hogy valahol majd feldereng a világosság, egyszer ki kell jutni a napvilágra, de hogy bírja ki addig?

Ami embernek lehetetlen, az Istennél lehetséges.

Isten kezében vagyunk a legnehezebb helyzetben is. Ő ismeri életünket, látja reménytelenségünket. S nem hagy el! Ha hozzá kiáltunk, megadja a segítséget! Kiáltani, kérni kell, hittel, bizalommal, és Ő meghallgat. Lehet, hogy nem úgy, ahogyan mi szeretnénk, de minden bizonnal úgy, ahogyan javunkra van. Csak rá kell hagyatkozni! Csak ki kell mondani őszintén, szívből és igazán: Legyen meg a Te akaratod! Akkor biztosan feldereng a világosság és az alagút végén felragyog a reménység fénye!

Vízkereszt ünnepköre után, a fény, a Megváltó megjelenése után szemünk már a golgotai keresztre és hűvét fényére tekint. Onnan jön a biztatás, bűneinkre bocsánat, gyengeségünkben támasz, erő és vigasztalás. Higgyünk benne, hagyatkozzunk reá!

A reménység nem szégyenít meg! Nem késik a kegyelem!

Fürst Enikő

Vendégek Ausztriából

– erdélyiek és magyarok

Örömmel tesszük közzé, hogy a Fénysugár Klub megnyitását, püspöki szolgálatát nagyon szép és tartalmas ünnepség keretezi. Vendégünk lesz Szépfalusi Istvánné, valamint Antal Imre és felesége, Ágnes asszony. Kíséretükben lesz még dr. Magyary-Kossa István egyházi felügyelő. 2002. március 15-én, pénteken érkeznek és kezdik meg a szolgálatukat. De kik is ők?

Szépfalusi Istvánné nagytiszteletű asszony férje sok évtizeden keresztül volt az Ausztriában élő magyar evangélikusok lelkipásztora, és az ottani magyarok szellemi-lelki vezetője. Sajnos nagy veszteség ért mindenkit – itthon is, ott is –, amikor a nagy tudású lelkész (69 évesen) váratlanul elhunyt. Idén lett volna 70 éves. Teológiai munkássága, magyarságtudatása és identitáskeresése kapcsán óriási szolgálatot végzett, s kitűnő lelkipásztora volt az ott élő magyarságnak. Nagyon sokszor segített – feleségével együtt – hazai magyar lelkészeknek, testvéreknek is. Egyik nagyon nagy érdeme, hogy igazi tudós módjára elének állította a mártír püspök, Ordass Lajos alakját, emlékét, szellemét, üzenetét – a híres lila kötetekben. Ezek magyarul is olvashatók! Március 17-én, vasárnap délután Szépfalusi-megemlékezés lesz, a többi vendégünk segítségével.

Antal Imrére és feleségére, Ágnesre sokan emlékezhetnek. 2001. augusztus 19-én, vasárnap délután – a III. OET záró alkal-

ma előtt – egy házaspár lépett a pódiumra, és műsoron kívül, de csodálatosan szép énekkel ajándékozták meg a hatalmas gyülekezetet. Ők Erdélyből kerültek Ausztriába, hogy folytassák az ottaniak lelki gondozását, vagy lelki segítségét. Most velük lesz még Dr. Magyary-Kossa István egyházfelügyelő, aki szintén másodjára érkezik közénk, mert tavaly ő is részt vett a találkozón.

A tervezett műsor előzetese:

– március 15-én, pénteken 17.00 órakor „Beszélgetések Istennel” – sok énekkel, a templomban.

– március 16-án, szombaton 17.00 órakor „Hogyan élnek a magyarok Ausztriában” szintén sok szép énekkel.

– március 17-én, vasárnap délelőtt is gazdagítják vendégeink az istentiszteletet, amikor is D. Dr. Harmati Béla püspök hirdeti az igét, és áldásával útnak indítja a Fénysugár Klubot.

– március 17-én délelőtt egy kiállítás megnyitására is sor kerül: püspökünk felesége, Polgár Rózsa gobelinművész tárlatának megnyitójára kerül sor (terveink szerint a Városi Képtár kiállítótermében). Vendégeink itt is szolgálnak énekeikkel.

– március 17-én, vasárnap 15.00 órai kezdettel kívánunk megemlékezni Szépfalusi István lelkész úrról, aki – mint említettük – idén lenne 70 éves, de már az örök hazában van, Isten tudós és engedelmes szolgálója.

Ribár János

Egyházközségünk zenei élete – Istenáldotta zeneszerzők. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy egyházközségünk zenei élete nem mondható szegényesnek, sőt – nem túlzás – évtizedes tradícióról beszélhetünk. Győri Gábor lelkész áldásos tevékenységének hűséges, tehetséges követői akadtak: Szőke Szabolcs, Csehi József (tőlük már CD és kazetta került kiadásra). S most itt van legújabb szerzőnk, Károlyfalvi Zsolt, aki egy modern, „Passió 2002” c. művel ajándékozott meg minket. Kíváncsian várjuk a bemutatót 2002. március 24-én, virágvasárnap 17 órától a templomunkban. Erre az alkalomra is szeretettel hívunk mindenkit!

A Mi Atyánk így vizsgáztat téged

Nem mondhatod: **Atyánk**, ha nem viselkedsz a mindennapi életben úgy, mint az Ő gyermeke.

Nem mondhatod: **Mi Atyánk**, ha lelki elzártságban élsz a melletted élő emberektől.

Nem mondhatod: **Szenteltessék meg a Te neved**, ha te nem tiszteled mindig az Ő nevé.

Nem mondhatod: **Jöjjön el a Te országod**, ha te a földi sikereket hajszolod, és nem várod Isten országát.

Nem mondhatod: **Legyen meg a Te akaratod**, ha nem akard elfogadni Isten akaratát a saját életedre vonatkozóan.

Nem mondhatod: **Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma**, ha nem törődsz azzal, hogy mások éhségén segíts.

Nem mondhatod: **Bocsásd meg vétkeinket**, ha bárkivel szemben haragot táplálsz.

Nem mondhatod: **Ne vigy minket kísértésbe**, ha még tudatosan bűnben élsz.

Nem mondhatod: **De szabadíts meg a gonosztól**, ha nem harcolsz minden gonosszág ellen.

Nem mondhatod: **Mert Tied az ország, a hatalom és a dicsőség**, ha nem tudtál lemondani a földi dolgok birtoklásáról, a parancsolgatásról és a hiúságról, amely által magadnak tulajdonítod, ha valami sikerült neked.

Nem mondhatod: **Ámen**, ha nem hallottad meg őszintén, hittel és meggyőződéssel a „Miatyánk” neked szóló Igét.

Technika – áldás és tapintatlanság

Avagy a karóra és
a mobiltelefon

Technika. Áldás, ha bánni tudunk vele, és tapintatlanság, ha nem. Az utóbbi időben két olyan technikai csodával szembesültem, amely az ember hétköznapi életét könnyebbé teszi. Az egyik az óra, a másik a mobiltelefon...

Csak a ravatalozóban voltak néhányan. Az elhunyt nem volt közismert személy, s a rokonok is csak másodlagosan voltak jelen. Talán a szomszédok még nagyobb részvétellel voltak, mint a semmit sem öröklő rokonok. Téli időben nehézkes, vastag nyakabát van mindenkien, és ennek az ujjá nagyon nehezen kezelhető. Nehézkesen hajlik a karunk, nagyon nehéz megnézni, hogy hány óra. Az ige hirdetésnek alig pár mondata hangzott el, amikor a koporsótól – felőlem nézve – baloldalon álló asszonyosság jobb karjával nagyot kaszált a levegőbe, majd bal kezével megpróbálta felhúzni a nehézkes nyakabát ujját, hogy nagy küzdelemmel kiszabadítsa karóját. Az ige hirdetésnek ekkor kb. a negyedik-ötödik mondata hangzott el, még nem, csak már unhatta. Még nem, mert a temetésnek egészen a kezdetén voltunk, de ő máris unta az egészet. A szolgálatot végző lelkésznek hirtelen megroggyan a lelke, legszívesebben mindent ott hagyva hazamenne. Mert eszébe jut, hogy az Úr Jézus mondott valami olyasmit, hogy kik elé nem szabad vetni a gyöngyöt (akit érdekel, keresse meg az ige helyet). Mégis folytatom, hittem nem szabad feladni, hogy a hirdetett ige a Szentlélek által teremti a hitet. Hátha egyszer majd a karórával kaszálván kapcsolódó testvérünk szívében is.

Egy másik alkalommal is éppen a ravatalozóban álltunk. Valamivel többen voltak a gyászoló gyülekezetben, mint egy 15-20 résztvevő kívül állt, mögöttem és kétoldalt. Már az imádságnál tartottunk, amikor előbb halkán, majd egyre élesebben csipogni kezdett egy mobiltelefon. Gazdája nem azonnal ébredt réveteg álmából, komótosan előhalászta legfelső zsebéből a szeszélyes kis jóságot, amely magától nem akart elnémulni. Gondoltam, azonnal kikapcsolja. Már az is óriási nevetlenség, sőt szemtelenség, hogy ilyen helyzetben megszólal egy mobiltelefon, de ha mégis előfordul, az illető kapkodva akarja elnémítani ezt a szemtelen jóságot. Ő nem. Nagy nehezen kivette a zsebéből, néhány másodperc melán nézte a digitális kijelzőt, majd nyugodtan a füléhez emelte. Nem tudhatom, hogy az

Temetőben...

A metsző hidegben kicsordulnak a könnyeim. Vakítóan fehér hólepel borít mindent, a temető csendje még mélyebb, még békeesebb, mint máskor.

Emlékezetem visszavisz a múltba. Arra a dermesztően fagyos január végi napra, amikor öten, testvérek, együtt álltunk a mélység fölött. Sokan voltak a temetőben, és a minket körülvevő embertömegből részvételi szeretet melege sugárzott felénk.

Két koporsót engedtek le együtt a sírba. Szüleinket lassan betakarta a fagyos hant, majd elborította a rengeteg virág. Tizenöt év rojke kis idő az örökkévalóság mértékével mérve, de egy ember életében jelentős. Lehet a földi életút ötöd- vagy negyed része, de könnyen megeshet, hogy a felénél alig több... Feledésre mindenképpen elég.

Mégis, manapság is gyakorta találkozom számomra ismeretlen emberekkel, akik így szólítanak meg: emlékszem Édesapjára... ismertem, szerettem, tiszteltem őt... Talán akadnak néhányan, akik még szívesen emlékeznének velem együtt?

Ilyen gondolatok foglalkoztattak hazafelé menet. Megszokott mozdulattal nyitottam ki a levélszekrényt. Budapestről érkezett egy levél... „Kérésem van Hozzád. Írjál nekem Édesapádról...”

Az emlékezés áthidalja az évtizedeket, gyermekkoromba visz vissza. A szülői házba, ahol az apai tekintély és anyai szelídség együtt igazgatta első lépéseinket. Megismertük a dolgok rendjét, megszoktuk, hogy magatartásunkat, tevékenységünket szabályok tartják kordában, s ezeket be kell tartanunk.

Édesapánk szeretetből fakadó szigorral arra nevelt minket, amit önmagától mindig is megkövetelt. Fegyelmezett, lelkiismeretes, becsületes ember volt. Hivatását szívesen, hitből vállalt kötelességként igyekezett híven betölteni. Már apró gyermekként tapasztaltam, lát-

tam, milyen sokan szeretették, tisztelték őt... Emlékszem, gyakran gyalog, vagy kerékpáron ment a szórványokba istentiszteletet, bibliórát tartani, vagy éppen családokat, betegeket látogatni... Temetni lovas fogattal, télen lovas szánnal vitték. A csikorgó hidegben sűbát borítottak a vállára... Amikor prédikált, megilletődve hallgattam... Ma is magam előtt látom, amint kihajol a szószékről... Szavaiban erő volt és tűz. A lélek tüze...

Édesanyánk kedvessége, szeretete beragyogta a papi házat. Sok hivatalos látogató, jeles egyházi és közéleti személyiség részesült nálunk kedves, szívélyes vendéglátásban.

Egyházközségünk nőegyletének aktív tagja, később elnöke volt. Sok szép verses-műsoros délutánnal emlékszem, szindarabokra, kézimunka- és terítési versenyekre, ahol a nőegyleti tagok megmutathatták ügyességüket, jó ízlésüket, sokak öröme és okulására.

Aztán mindenbe belegázolt a háború. Előbb Hitler pribékjei, majd a szovjet csizmak és tankok taposták el mindazt, ami békes és jó volt. Nehéz idők jöttek... Édesapám igazságérzetét mélyen sértette az embertelenség, s ezt, gyermekként, mi is átérettük. Azt hiszem, német őseinek arculcsapásaként élte meg a náci kegyetlenkedéseit. Hogy a megaláztatásért kockázatot is vállalt, azt csak halála után tudtuk meg, amikor kezünkbe került az Orosházi Zsidó Hitközség köszönőlevele.

Aztán jött a másik zsarnokság, aminek ugyanúgy nem tudott behódolni...

Méltánytalanságok, keserűség, gondterhelt évek... ketten, kéz a kézben... és a földi élet ellillant.

Hitünk szerint ők már a boldog örökkévalóság részesei. A sírok fölött csendben suhan át az emlékezés.

Fürst Enikő

ismeretlen hívó fél mit mondhatott, ő magyaros cifrázással válaszolt neki, de ezt nem idézem, mert kicsit is elegánsabb helyen e kimondhatatlan szavakat szokás fűttel helyettesíteni.

Mobiltelefon szólt már meg istentiszteleten, esküvőn, gyülekezeti alkalmon kívüli keresztelésen. Volt, aki pánik-szerűen igyekezett kikapcsolni rendetlen jóságát, de volt, aki zavartalanul meg tárgyalta randevút, üzleti helyzetet, pletykát, s még kedélyeskedéshez is volt képessége.

Pál apostol ősi kérdése: mit mondjunk tehát? Mit mondjuk tehát a karóját bántó módon a levegőben kaszálván megnéző

felebarátunknak és felebarátunkról? Mit mondjunk tehát a mobiltelefonjával ízlésesen bánni egyáltalán nem tudó felebarátunknak?

Maximum megállapítható, hogy gazdagodott a temetői repertoár. Eddig csak a gyászolók közt dohányzó, beszélgető, diskuráló személyek, az el nem mondott imádságok (Hitvallás, Miatyánk) miatt zúgolódtam.

Most gazdagodotta repertoár

Ribár János

A lélek és a test kapcsolata

És formálta vala az Úr Isten az embert... és lehelte vala az ő orrába életnek lehelletét. Így lőn az ember élő lélekke. [Mózes I. 2,7]

Az Orosházi Harangszó 2001. októberi számában, a III. Országos Evangélikus Találkozóról szóló cikkemben idéztem Mikola István egészségügyi miniszter úr, „Csak ép lélek esetén van ép test” mondatát, a régi közmondás megfordítását. Ezt követően kaptam olyan visszajelzést, hogy ez nem igaz, hogyan fogadhatja el egy természettudományos ember ezt?! Mert mi az, hogy lélek? Ekkor az jutott eszembe, amit Szent-Györgyi Albert Nobel-díjas tudósunktól hallottam: „Ha valamilyen kijelentésemért, kutatási eredményemért támadnak, akkor nekem abban kell lenni valami igazságomnak.” Így indult el bennem a lélek és test kapcsolatának kutatása.

Mi is a lélek? A Biblia szerint az élet. De mi az „élet”? Nem tudjuk, pedig úgy gondolnánk, hogy ezt a „kézzel foghatót” ismerjük. Ám mi csak az életjelenségeket, az élet megnyilvánulásait (légzés vagy lélekezés, mozgás, szaporodás, stb.) ismerjük, magát az „életet” mint olyant, nem. Bár a tudományos vizsgálatok alapján bizonyított, hogy az élő és élettelen anyagokat azonos részecskék (atomok) építik fel, és azonos kémiai törvényszerűségek uralkodnak rajtuk (bennük), mégis van valami nagy különbség az élő és élettelen (az élő és a halott) között. Ez az a különbség, amit nem ismerünk (életerő? lélek?), amit nem tudunk „belevinni” az élettelebe. Ezt úgy fogalmazhatjuk meg más szóval, hogy az élet mindig az élőlényhez van kötve, attól el nem választható, de számunkra megfoghatatlan „anyag”, „szellem”, „lélek”?

Ezen fejtegetés után valaki azt mondhatná: „Na és a lombikbébi?” Az illetőnek nincs igaza, mert a mesterséges megtermékenyítés – és így a lombikbébi – nem élettelenből jön létre, mint ahogy a klónozásnál sem élettelen anyaggal állunk szemben. A lombikbébinél az élő petesejtbe mesterségesen viszik bele az ugyancsak élő spermiumot, megtermékenyítés céljából. A klónozásnál ugyancsak az élő petesejtből, az ideiglenesen eltávolított sejtanyag helyébe egy másik élő sejtéből kivett teljes kromoszómaállományt (sejtmagot) ültetnek be, és ezzel megindul a sejtosztódás, a szaporodás. Tehát mindegyiknél élő sejtekkel nem pedig

holt anyaggal történik a „manipuláció”. Ugyanis ha akár a pete-, akár a hímivarsejt életképtelen, tehát halott, nem jön létre aszaporodás.

Ezek után mondhatja az ateista: „Ha nem tudjuk mi a lélek, hogyan lehet annak szerepe az ember egészségében?” Na de tudjuk-e, hogy *mi a szeretet?* Ki ne érezte volna már a szeretetet? Mégis, a szeretet mint olyan, éppen úgy megfoghatatlan, mint az élet, vagy a hit: csak a megnyilvánulásait ismerjük (például anyai, gyermeki szeretet). Jóllehet a természettudósok a szeretetet az agyműködéshez kapcsolják, és mint ilyen, csak a fejlettebb agyúak – például a majmok és az ember – tulajdonsága, de fizikailag megfoghatatlan. Ennek az az oka, hogy az agyműködés megismerése sokkal bonyolultabb, mint mondjuk a Holdra szállás művelete. Ott csak néhány fizikai törvényszerűséget kellett ismerni és alkalmazni. (De honnan erednek ezek a törvényszerűségek? És ki alkotta őket?) Miért ennyire bonyolult és eddig megoldatlan az agyműködésben a hit és szeretet kérdése? Azért, mert a megismerés eszközével kellene megismerni a megismerés eszközét, és ez abszurd dolog!

Vízi E. Szilveszter agykutató akadémikus a következőket nyilatkozta: Előbb-utóbb minden természettudós beleütközik abba a problémába, hogy a kor tudományos színvonalán egy-egy kérdés megválaszolása lehetetlen. Így válik a hit a természettudományos gondolkodásnak valamilyen értelemben részévé. A hit nemcsak vallásos meggyőződést jelent, hiszen az ateista is hisz abban, hogy nem hisz semmiben. Ez a hitkérdés hozzátartozik az emberi agy működéséhez.

Nem véletlen, hogy a nagy természettudósok többsége hisz Istenben. Nagyon érdekes, hogy például a (volt) szovjet csillagászoknak mintegy 80%-a istenhívó volt. Popper szuperliberális filozófus és Sir Eccles a Szentszéki Akadémia tagja közös könyvükben egyértelműen meghatározták, hogy van *szellem és test*. Descartes a test-lélek viszonyt a testi és a gondolkodó szubsztancia kettősségének értelmezi. Szerinte csak az lehet igaz, ami az ész által világosan és érthetően megismerhető, csak az ésszerűség tévedhetetlen. Ennek a descartes-i „Mind and body” (szellem és test) dualizmusnak az elfogadása természetesen filozófiai kérdés, de a természettudomány szempontjából is meghatározó jelentőségű. Például az illető hisz a munkája fontosságában, ered-

ményességében. Ugyanis a tudomány lépésről lépésre tárja fel a mindenség titkait, egyre fantasztikusabb összefüggéseket ismerünk fel. És itt felmerül a kérdés: létrejöhet-e mindez véletlenül? Az ember a kutatásai során eljut oda, hogy a világról, egy csodálatos alkotásról van szó és akkor *belép, vagy nem lép be a hit*.

Az istenhit – amely ősidőtől fogva van és sokféle „izmus” vallja a magáénak – csak az ember jellemzője. A *panteizmus* Istent a természettel azonosítja, a *deizmus* tagadja, hogy Istennek a teremtésen kívül bármi köze lenne a világhoz, míg az *ateizmus* magát Isten létét tagadja. A *monoteizmus* (egyistenhit) szerint Isten a világ teremtője, fenntartója, öröktől fogva létező, a világtól külön- és felette álló „lény”.

A hit egyidős az emberrel. Az istenhitnek nincs közvetlen tapasztalati tartalma. Ez tény. De közvetett van! Mint már leszögeztük, a hit – akárcsak a beszéd vagy a zeneérzék – egyedül az emberre jellemző tulajdonság. A hit tudatos dolog. Megdöbbentő, hogy mennyivel többet tudunk a minket körülvevő világról, mint sajátmagunkról. Ennek oka (talán) az, hogy az agyműködés megismerése sokkal bonyolultabb, különösen a vallási és a hit agyi szerepének feltérképezésében. Az emberi tudás jellemzője az igazságkeresés. A 21. század legfontosabb feladata, hogy a természettudomány módszertanát a hit igazságához közelítse.

A továbbiakban nézzük meg, van-e a léleknek, a hitnek, a vallásnak valamilyen szerepe az ember egészségében?

A vallásosság (az ép lélek) hatását az egészségre, a gyógyulásra, kezdetben „csak” statisztikai adatokkal vizsgálták. Oxman professzor (1995) 232, szívműtéten átesett 55 éves beteg túlélését vizsgálta. Hat hónapon belül 21 beteg halt meg. Megállapították, hogy a vallásos, elkötelezett betegek tízennégszer kisebb valószínűséggel haltak meg, mint a nem vallásosak. Azok a betegek, akik „sem erőt, sem vigaszt nem kaptak a vallástól”, majdnem háromszor akkora valószínűséggel haltak meg, mint akik hitbéli erősítésben részesültek. A magukat mélyen vallásosnak tartók (37-en voltak) közül egy sem halt meg a 6 hónap alatt. A tanulmány szerzői nem tudnak magyarázatot adni, hogy a vallásosság milyen módon hosszabbítja meg az életet. Talán Koenig professzor (1998) megállapítása segít magyarázattal: „A vallásos meggyőződés, a

(Folytatás a 9. oldalon)

Van-e helye gyerekeknek az istentiszteleten?

Ekérdéssel szembesültem a közelmúltban. Az egész kérdéskör szerteágazóbb, mint amit a cím kifejez. Ezzel kapcsolatban gondolkodtam el ismételten (és valószínűleg nem is utoljára) gyülekezetünkről és istentiszteleti gyakorlatunkról.

Bevezetőként néhány gondolat. Napjaink keresztyén egyházában többféleképpen szerveződhetnek gyülekezetek.

1.) Régóta a legelterjedtebb a földrajzi

alapon szerveződő, parókiális rendszer. Ez egészen röviden azt jelenti, hogy egy adott gyülekezethez tartozik az adott területen élő összes megkeresztelt (vagy a szóban forgó felekezethez tartozó) ember. Arómai katolikus egyház ezt a rendszert az egész világra kiterjedően – tehát a teljesség igényével – igyekszik megvalósítani. Egyházi törvényünk szerint ugyanez az elv érvényes a Magyarországi Evangélikus Egyházban is. Ennek

(Folytatás a 8. oldalról)

hit véd a depressziót okozó stressztől. A vallás nemcsak a depresszió megelőzésében, de a depresszióból való felépülésben is szerepet játszik.” Köztudott, hogy a depresszió önmagában is betegség, amely az egyéb, szokásos betegségek kimenetelét (a felgyógyulás reményét feladva) károsan befolyásolja. E statisztikai adatok mellett vannak laboratóriumi (biológiai, biokémiai) vizsgálati adatok is a lelkiek egészségre való kihatás mellett.

A Duke Egyetem kutatói, Koenig professzor vezetésével (1997), több mint 1700, 65 éves, vagy még idősebb beteget vizsgálva megállapították, hogy vallásos egyéneknél (ezt úgy mérték fel, hogy jár-e templomba) az interleukin-6 (IL-6) szint kedvezően alacsonyabb volt, mint a nem hívóknál. Ehhez tudni kell, hogy az IL-6 egy olyan fehérje, amely a vérben az immunrendszer működését, a test védekezőképességét gyengíti, illetve elősegíti a rák kialakulását. A szerzők megállapították, hogy a vallás élettani folyamatokra kifejtett hatásának laboratóriumi vizsgálatai megerősítették a statisztikai adatok helyességét, hitelességét. Íme, az egzakt laboratóriumi mérés igazolta a vallásosság, a lélek egészséggyakorolt hatását!

Bár az előbbieken sem az élet, sem a lélek vagy a szeretet mibenlétét nem sikerült meghatározni – csak azok megnyilvánulásait tudjuk felsorolni, mégis alátámasztottuk az „Ép lélek-ép test” valós fennállását.

Ha ezek után valaki azzal támadna, hogy az ép lelkű, vagy vallásos ember nem betegszik meg, netán nem hal meg? Ez természetesen nem igaz. Mint ahogy az sem, hogy az öregedés folyamatát mondjuk magnéziumkezeléssel meg lehet állítani, de (és a hangsúly itt a „de”

szócskán van) lassítani lehet. Így az ép lélek is „csak” kedvezően befolyásolja az ép test minél további fenntartását, de „hálál ellen nincs orvosság”.

Az Orosházi Harangszó 2000. március 15-ei számában, „A magyar jövőről” című beszámolómban ezt írtam: „Az orvosképzésben a lelki betegségek felismerését és gyógyítását is oktatni kellene, nemcsak a genetikait.” Amikor e sorokat írtam, akkor még nem ismertem sem Tathy Ádám orvos-professzor „A vallásos hit és az egészség” című, 2000 májusában megjelent dolgozatát, sem Pamley (USA, 1999) tanulmányát. Pamley arra a kérdésre, hogy „Hiszel-e Istenben?” a következőt írta: „Nem tudománytalan, ha igenel válaszolunk.” S azt sem tudtam, hogy az USA-ban 1999-ben már hatvan orvostudományi egyetemen (pl. Harvard, Georgetown) a tananyaghoz tartozik a „spirituális” (szellemi, lelki) oktatás is.

Lewin (USA) már 1987-ben a következőket írta: „Átfogó vizsgálatok azt mutatják, hogy a vallásos elkötelezettség, a valóságosság és az egészség (gyógyulás) között összefüggés van.” Természettudományosan (laborvizsgálattal) akkor ezt még nem tudták alátámasztani, de mint tény regisztrálták.

Ezek után, úgy látszik, nem volt alapítvány az a felvetésem, hogy az orvosegyetemeken a szakmai tárgyak mellett a „spirituális” tantárgyat is fel kellene venni az előadások közé. Ettől biztosan jobb lenne az orvos-betegkapcsolat is.

Végezetül megjegyzem, hogy Berzsenyi óta nem jutottunk nála előbbre, mint ahogy ő írta:

*Isten! kit a bölcs lángesze fel nem ér,
Csak titkon érző lelke ohajtva sejt:
Léted világít, mint az égő
Nap, de szemünk bele nem tekinthet.*

megfelelően nincsen olyan utolsó kis falu, amelynek területén él bármely evangélikus ember ne tartozna egy létező anyagyülekezethez, ezzel együtt templomhoz, lelkészhez, keresztyén közösséghez. Legalábbis elméletileg.

2.) A másik – főleg napjaink nagyvárosaiban megfigyelhető – rendszer az, amely szerint a gyülekezetek egy-egy személy (lelkipásztor) körül szerveződnek. Az említett nagyvárosokban a területi rendszer lazul, oldódik úgy, hogy a parókiák gyülekezetei mellett (vagy azokkal párhuzamosan) lassanként ilyenek is kirajzolódnak. Budapesten például egy vasárnap reggeli döntés kérdése lehet az, hogy aznap – tucatnyi gyülekezet közül – éppen melyikben veszek részt istentiszteleten. A kínálat az Evangélikus Élet második oldalán található. Egyes neves igehirdetők prédikációit tömegek látogatják, akár a város másik végéről is. Így alkalmi, eseti gyülekezetek jönnek létre, az adott istentisztelet idejére.

3.) Alkothatnak gyülekezetet egy-egy társadalmi csoport tagjai is – kor, foglalkozás, származás stb. szerint. Ilyennek tekinthető egyházunkban, például Budapesten, az egyetemi gyülekezet. Némely gyülekezeten belül pedig az ifjúsági csoport különül el olyan mértékben, hogy szinte már semmi köze nincsen gyülekezete többi részéhez.

Gyülekezetünket tekintve kérdéseket fogalmazok meg, a fentiek szellemében.

1.) Közösséget teremthet-e közöttünk pusztán az a tény, hogy egy városban élünk, és így ugyanahhoz a gyülekezethez tartozunk – papíron? Ugyanakkor: vajon elég mélyen megéljük-e ezt a tényt, és hogy ilyen módon igenis egymáshoz tartozunk, közünk van egymáshoz?

2.) Mit gondoljunk arról, amikor valaki az igehirdető személyéhez köti azt, hogy elmegy-e istentiszteletre? Mennyire kell, hogy Jézus Krisztus személye, és Istenben való hitünk kapcsoljon bennünket a gyülekezethez, és mennyire más emberek társasága? Elfogadható-e az, hogy egy lelkész vagy gyülekezeti tag távozása véget vet a mi gyülekezethez tartozásunknak is?

3.) Kombinatorikai feladat: gyülekezetünk egészéből hányféle istentiszteleti közösséget lehet kiemelni? (Például: gyermek, diák, ifjúsági, családi, ifjú házaspár, felnőtt, nyugdíjas, női, férfi, koedukált, pedagógus, munkás, gazdálkodó, alkalmazott, vállalkozói, presbiteri és képviselő-testületi, lakóhely szerinti, gyászoló, megemlékező, konfirmandus istentisztelet, még meg nem keresztelték istentisztelete, különböző kegyességi irányzatok istentisztelete stb. – lehet folytatni.)

Végül: hogyan, és milyen alkalom segítségével kellene megélnünk gyülekezetünk egészének összetartozását?

Statisztika, vagyis a népszámlálás adatai

Következik-e ebből valami?

2001-ben az új évszázad és évezred kezdete miatt népszámlálásra került sor, s nagyon sok évtized után most először újra kérdésként szerepelt a vallási, felekezeti hovatartozás. Ezt a kérdést Európában – ahová igyekszünk – természetes módon mindig is feltették és felteszik. Ott a társadalom teljesen természetes és magától értődő dimenziójának tekintik a vallásosságot, vagy az egyházhoz tartozást. Még a hitoktatás is pont fordítva van, mint nálunk. Mert Nyugaton a szülőnek akkor kell bemennie és intézkednie az iskolában, ha nem akarja, hogy a gyereke vallásoktatásban részesüljön. Ott teljesen természetes, hogy van vallás-, illetve hitoktatás. Nálunk a szülőnek azt kell jelentenie, ha az a szándéka, hogy gyereke megismerje a kultúra számára is halhatlanul fontos információkat, másrészt az életminőség számára fontos forrásokat. Nálunk az egyházak még nem teljesen kapják meg azt a támogatást és elismertséget, ami Nyugat-Európa országai-ban természetes. Most, az utóbbi négy évben javult valamit a helyzet, de még mindig nagyon sok megoldandó feladat van. Ezért is óriási bűn, hogy nem szület-hetett meg ebben a ciklusban az az egyhá-zi törvény a Parlamentben, amely sok mindent szabályozott volna. A kedves olvasó ne is kérdezze, hogy miért nem született meg ez a várva várt törvény. Hangsúlyozom: az, ami Nyugaton teljesen természetes.

Népszámlálás volt tehát 2001-ben. Nemrég kaptuk meg az adatokat, egyelő-re megyékre, régiókra lebontva. Magyarország egészében 10 195 413 embert kérdeztek meg, és a következő adatok kerültek napvilágra:

- katolikus 5 300 565
- református 1 631 410
- evangélikus 301 925
- másfelekezet 408 230
- sehova 1 445 646
- nincs válasz 72 546.

Valamint: 1 035 091 megkérdezett nem

kívánt válaszolni. (Emlékezzünk rá: a Hit Gyülekezete vezetősége nem javasolta híveinek a kérdés megválaszolását. Így könnyebb az állítólagos létszámot lebegtetni, bár az 1%-os támogatottság elég pontos információt ad a valós helyzetről.)

Tehát a magyar lakosságból a valamelyik egyházhoz tartozók száma 7 642 130, azaz a népesség 75%-a! Ez egy olyan adat, ami mindannyiunkat meglepett. Különösen a mi vidékünkön szerzett tapasztalat alapján készített csodálkozásra a tény.

Nemrég – a helyi Darvas Társaság vendégeként – ismét Orosházán járt Kamarás István katolikus hitű vallásszociológus, és előadásában ezt a témát is érintette. Felvettem neki a kérdést: ő hogyan látja, hogyan értékelte az anépszámlálási adatot, mert mi ezen a vidéken nem így érzékeljük. A tudós Kamarás István elmondta, hogy a 75% csak átlag, ezen a dél-magyarországi részen ennél jóval alacsonyabb ez az érték. Ám vannak olyan országok – főleg az északi és a nyugati –, ahol viszont jóval magasabbak a százalékok. S valóban, Nógrád megyében mindig is azt tapasztaltuk, hogy nagyon eleven az egyházi élet. Az egyik nógrádi faluban a 300 lakosból 250 ott volt a templomban (1979-ben!), amikor a helyi lelkész meghívására igehirdetési sorozatot tartottam. A dunántúli részen (Tolnában, Baranyában) is sokkal jobb az arány, de még Bács-Kiskunban is.

Ezzel együtt vessünk egy pillantást a Békés megyei helyzetre: 398 076 megkérdezett volt. Ebből:

- katolikus 104 537
- református 68 028
- evangélikus 50 723
- másfelekezet 11 740
- sehova 124 179
- nincs válasz 2 699.

Valamint: 36 170 megkérdezett nem kívánt válaszolni a kérdésre. Tehát Békés megyében az egyházhoz tartozók száma a lakosoknak csak 59%-a, ami jóval elmarad az országos átlagtól. Érdemes len-

ne ennek a lélektani és szociológiai okait vizsgálni, mert az egészen biztos, hogy az eredmény – sajnos – nem a magasabb iskolázottság, vagy a nagyobb műveltség, nem a felvilágosodás szellemi magaslatára vezethető vissza.

Szeged szellemi színvonalát kénytelen mindenki elismerni, s ott nagyon komoly szintet ér el a vallásosság is. Valamiképpen mégis a szellem és a lélek palléro-zottsága körül kell keresnünk a titok nyitját.

Valószínűleg az is nyomós ok, hogy az egyházak nem igazán tudják erre a területre összpontosítani szellemi és lelki erejüket, pl. mennyiségi szempontból sem. Megüresedett lelkési állásokra egyszerűen nem lehet lelkészt kapni. Tótkomlóst több éven keresztül hirdettük, és komolyan senki nem jelentkezett az állásra. Tehát egy olyan városba, ahol több ezer evangélikus van, és ez a tény a munkáját becsülettel végző lelkésznek tisztességes megélhetést tud biztosítani. Ezzel szemben egy kis maroknyi fővárosi gyülekezetbe 9 jelentkező volt a közelmúltban. Csak mert főváros.

Még egy összehasonlító adat: Budapesten az evangélikusok száma összesen 44 900, és rájuk jut 47 lelkész, plusz még azok, akik bármikor végezhetnek szolgálatot: például a teológiai tanárok, s gyakorta a teológusok maguk is. Azt lehet mondani, hogy – mindentfigyelembe véve – 44 900 embert minimum 50 szolgálattevő lát el a fővárosban. Ezzel szemben Békés megyében van összesen 50 723 bevallottan evangélikus, és épphogy jut rájuk 30 lelkész. 6000-rel kevesebb evangélikus van a fővárosban, de mégis mintegy 20 lelkéssel több látja el őket. S ez még csak mennyiségi kérdés volt.

Természetesen ezzel a jelenlegi felállással csak tovább romlik a megye helyzete. Településekre lebontott statisztikát eddig még nem kaptunk, de majd arról is beszámolunk, ha módunk lesz rá.

Következik-e ebből valami?

Imasorozat a választásokért a Szent István-bazilikában

Kilenc héten át tartó imasorozat kezdődik az áprilisi országgyűlési választások Isten akaratára szerinti megvalósulásáért február 7-én Budapesten, a Szent István-bazilikában. Kemenes Gábor nagykovácsi plébános, az imaalkalmak vezetője az MTI-nek elmondta: az összejöveteleket csütörtök estéig tartják, az évek óta e napon rendezett virrasztások keretében. Ismertetése szerint, évek óta minden csütörtökön 20 órától másnap hajnali 5 óráig a hívők az országért imádkoznak a Szent István-bazilikában. A február 7-én kezdődő, a választásokkal összefüggő 9 hetes imasorozatot a hívők egy csoportja kezdeményezte. A közös imádkozás 20 órakor kezdődik, s 21 órakor szentmisével zárul, ezt követően a hívők folytatják a hagyományos virrasztást. Kemenes Gábor jelezte, hogy az országért, annak jövőjéért imádkoznak, semmiképpen sem konkrét politikai irányzat vagy párt választási sikeréért. [MTI]

Hírek a Hajnal Evangélikus Óvodából

Az új év második hetében örömteli esemény részesei voltunk óvodásainkkal és szüleikkel együtt.

Kedves meghívásnak tettünk eleget: testvérintézményünkben, az evangélikus általános iskolában töltöttünk egy szombat délelőttöt. Változatos programokon vehettünk részt. Gyermekünk és a szülők megismerkedhettek az iskola épületével, a tantermekkel, a tanító néikkel.

Nagy sikere volt a számítógépteremnek és a tornatermi sorversenynek is. A gyermek táncórán óvodásaink az alsós osztályokba járó tanulóinkkal együtt vehettek részt. Boldogan kapcsolódtak be a különböző tevékenységekbe.

A szülőkkel való beszélgetések során mindenki örömmel mesélte élményeit, a középsős korú gyermekek szülei jó kezdeményezésnek tartják, hogy az iskola-választás előtt már egy évvel megismerkedhetnek az evangélikus iskolával.

Köszönjük az iskola vezetésének, az ott tanító pedagógusoknak a szíves fogadtatást és a maradandó élményeket!

Együttműködésünk folytatása volt a január 28-ára meghirdetett szülői értekezlet is, amelyen a leendő elsős tanító néni adtak tájékoztatást a nemsokára iskolába menő gyermekek szüleinek. Ezen az alkalmon lehetőség nyílt az intézmény munkájának bemutatására, és az iskolakezdéshez elengedhetetlenül fontos információk átadására.

Isten iránti hálával gondolunk arra, hogy óvodánkban a gyermeklétszám tulajdonképpen hétről hétre gyarapszik. A szülők más óvodákból is áthozzák gyermekeiket. A városba költözéskor pedig több esetben előfordult már, hogy az evangélikus óvodát választották a szülők. A bölcsődébe járó gyermekek szülei közül néhányan már most, az év elején előfelvétellel írárták be hozzánk gyermeküket, azzal a gondolattal, hogy „biztosan jusson hely” a kicsinek. Mindez számunkra azt jelenti, hogy Urunk újra és újra lehetőséget ad arra, hogy minél több gyermek megismerhesse Őt. Ugyanakkor ez a lehetőség nagy öröm és felelősség is egyben, de hisszük, hogy Isten erőt és kitartást ad majd ehhez a szolgálathoz. Így mondhatjuk mi is a zsoltáros szavai-
val:

*Hangos szóval magasztalom az Urat,
és dicsérem Őt a sokaság előtt.
[Zsolt 149,34]*

*Révészné Tóth Erzsébet
óvodavezető*

Taizé

2001. december 28-án indultunk el Orosházáról Budapestre, a 24. Európai Ifjúsági Találkozóra, melynek címe „A bizalom zarándokútja a Földön”. A találkozón 70 000 fiatal vett részt Európában minden országából, sőt más kontinensekről is érkeztek képviselő fiatalok.

Az orosháziak egy része a Pestszentlőrinci Evangélikus Egyházközségben volt elszállásolva, itt tartottuk a reggeli áhítatokat és a csoportos beszélgetéseket is. Ennél az egyházközségnél 50 ember, köztük németek, katalánok, lengyelek és lettek laktak. Élmény volt velük beszélgetni, mert végre igazán használhattuk az iskolában megszerzett nyelvtudásunkat; főleg angolul ismerkedtünk és szereztünk új barátokat. A szilveszteri együttlétnak a „Virrasztás a békéért” címet adták a szervezők, ezt az estét is ebben a szűkebb társaságban töltöttük, énekelve, imádkozva. Éjjel után pedig már kötetlenül, vidámban telt az idő: minden ország bemutatkozott egy-két játékkal. Mi például magyar néptáncot tanítottunk és az „Adj király katonát” című játékot játszottuk, angolra fordítva.

A találkozóra érkezett 70 000 fiatal nem tudták egyetlen közös helyiségben

leültetni, ezért a délutáni és esti imák több pavilonban folytak, párhuzamosan. Mi egy kb. 30 000 főt befogadó csarnokban gyűltünk össze esténként. Azonos nyelvet beszélő csoportoknak meghatározott helyen kellett ülni (a földön szivacsra vagy párnán) és a francia nyelven elhangzott elmélkedéseket mindenki a saját nyelvére fordítva hallgatta. Ez nagyon érdekesen zajlott: minden csoport a feje fölött lévő hangszóróból hallotta a beszédet azonos időben (átélhettük a pünkösdi csodát a 21. században?). Fantasztikus volt a közös éneklés ezzel a rengeteg emberrel. Az elmélkedések után lehetőség volt az elcsendesedésre, és ez a valóságban is azt jelentette, hogy 30 000 ember néma csendben, mozdulatlanul ült percekig.

Az étkeztetés is jól meg volt szervezve: mindennap bőséges és változatos enni-
valót kaptunk, aránylag kevés sorban állással.

Mindez felejthetetlen élmény marad számunkra, és hálás köszönetünket fejezzük ki Győri Gábor bácsiéknak, hogy befogadtak minket!

Dobozi Sámuel és Pápai Attila

SÁMUEL híradó

„Vasárnap van, együtt van már a sok kisgyerek...” – ezzel az énekkel kezdődik a gyermek istentisztelet liturgiája vízkereszt után és böjtelőben. Az ünnepi alkalmak után most játékosabb hetek következnek, melyek során azokat az igéket hallgathatja a 9 órára érkező gyülekezet, amik a főistentisztelet igehirdetési alapigéi. Így lehetünk egységben nemcsak orosházi nagyobb testvéreinkkel, hanem minden evangélikussal, akik hazánk bármely táján komolyan veszik a hívt és a parancsot, s valami módon megélik a templomi közösséget.

Szeretnénk úgy magyarázni az igét és olyan feladatokkal, játékokkal elmélyíteni a mondandót, hogy sokak számára megvilágosodhasson Isten beszéde. Rejtvényt, villámkérdéseket és ügyességi feladatokat állítottunk össze, hogy mind a nagyobbak, mind a kisebbek tapasztaljanak abból valamit, hogy számunkra az Úr Jézushoz tartozni egyszerre öröm és felelősség.

„40 nap, 40 éj” énekünket ebben az esztendőben már más gyülekezetek is megismerhetik, hiszen az Országos Gyermekbizottság szeretné megjelentetni Ötlettár című lapjában. Segítségével a böjti vasárnapok elnevezését könnyen megtanulhatjuk, ugyanakkor dallama követi a gyermekénekek stílusát. Húsvétig egy kis versengéssel színesítjük alkalmainkat, tehát csoportmunkát igényelnek a feladatok.

Köszönetet mondunk minden szülőnek, nagyszülőnek, pedagógusnak, aki az elmúlt időszakban segítséget nyújtott a vasárnapi gyermek istentiszteletek előkészítésében, s ösztönözte, támogatta a gyermekeket az istentiszteleti részvételben!

Továbbra is szeretettel várunk minden érdeklődőt – segítőkész, kreatív felnőttek jelentkezését is örömmel fogadjuk!

*A Sámuel Csoport felnőttjei: Révész Józsefné, Györgyi Ildikó,
Nagné Györgyi Szilvia, Csehi József, Török Lajos, Skorka Katalin*

A kultúra hatalma

Ünnepelünk ismét, megint, újból, mert az ünnep a lélek felemelkedése, a lélek megtisztulása, a gyökerek megtalálása.

1823. január 22. – Szatmárcseke. Kész a vers. S a költő pontot tett a szöveg végére, letette a tollat.

Egy költő, aki Szödemeteren látta meg a napvilágot, aki a Ferenc nevet kapta a keresztségben, leírta versének utolsó fohásztát, könyörgését: „Isten, áldd meg a magyart...”

A költő ezt a címet adta versének „Himnusz – A magyar nép zivataros századaiból”. A költő Kölcsey Ferenc, s Erdélyből jött. Onnan, ahol a szilágysági dombok boltozatai hangosak voltak az évezredek jajtól, aztán évszázad múltával, nem messze e picinyke kis falutól, az Ér egyik kanyargós ívében meghúzódó másik apró kis falucskából, Érmindszentről elindult Ady. S kicsoda csoda a pontok, a csillagok találkozása!

A költő, Kölcsey Nagykarolyban volt vármegyei tisztviselő. Ott, ahol később Petőfi találkozott Szendrey Júliával, és ahol Ady is tanult. Alig tíz évvel korábban – egymásról addig alig tudva – itt lépett fel Arany János is színtársulatával, Máramaroszigetre tartva.

A magyar kultúra csillagai ők. Világítanak, mint akkor, egyszer a betlehemi csillag.

Ósi hagyományok éltek e vidéken, ősi kultúrák rakódtak egymásra, hogy olvadjanak arannyá, amiből lett a magyar kultúra. Arany lett ennek a népnek a kultúrája, mert őrizték és csiszolgatták, mint a gyémántot, nemzedékről nemzedékre.

Ez a kultúra, ez az arany, az ősök hite, civilizációs magatartása nemesítette egy fortyogó olvasztótégelyben a magyar kultúrát. Hatalmas íveket húzhatnak az ősködbe vesző időktől a mai Európáig. Hiszen van, aki biztosra állítja, hogy a sumér ékírásokat is magyarul lehet olvasni. És a mai Európának egyetlen ritkasága vagyunk, lehetünk kultúránkkal, ha el nem dobjuk azt, és nem engedjük, hogy eltűnjön, s olyan egyforma, globális világ ízű legyen, mint a hamburger. Mert könnyen feladhatjuk mindazt a több ezer éves kincset, ahogyan Ézsau is eladta elsőszülöttségi jogát egy tál lencséért. A hiúságért, a csillogásért, az idegen bálványimádatért eladhatjuk magyarságunkat. S akkor vétkezünk.

Kölcsey élénk tárja a példát, az évezredek szenvedést, s mégis azt mondja „Tokaj szőlővesszején nektárt csepegtetél”. Ez a nektár a mi létünk, kultúránk, magyarságunk. Ezt kell őrizni, s ha nem, akkor már Vörösmarty mondja ki a szentenciát: „... jóni fog a nagyszerű halál!”.

Rajtatok áll, mai fiatalok, hogy mi lesz a választás.

Mit üzenhetek nektek?

Csak azt, amire három édesanyám tanított. Szülőanyám, aki már hazatért az ősökhöz, az őszinteséget, tisztességet parancsolta meg nekem. Szerelmetes anyám, Magyarország, aki újból és újból megerősítette, amíg én élek, addig a magyarnak van menedéke.

Legédesebb anyám, Erdélyország-édesanyám, bármi áron hú maradjak magyarságomhoz.

De tanítottak engem a csángók Moldovában, ahol még mindig bűn a magyar szó, de ők imádkozni csak magyarul tudnak és akarnak.

Tanítottak a szilágysági magyarok, akik ma is Bethlen Istvántól, a nagy erdélyi fejedelemtől és lengyel királytól kapják az erőt és a szent hitet.

Tanítottak a bukaresti magyarok, a székelyföldi székelyek, a kalotaszegi táncosok és énekesek, akiknek dalai nélkül mit sem érne az életem.

És tanított Kós Károly, Reményik Sándor, Tamási Áron, Szilágyi Domokos, és a nemrég székely őseihez tért Forró László, aki mellett most ott vannak Bálványosvár ősi pogány és keresztyén magyar Istenei. És tanított vegyesen Orosháza is.

Mire tanítottak?

Nem boldogít a csillogás, de boldoggá tesz a könyv, a tudás. Csakis tudással lehetsz igazán szabad.

Hiszen amit megéltünk, az évezrednyi szenvedés hópehelynyi öröm.

Fogadd szívedbe a csöndet, a szépet. Olvadj fel az égi zenében, a szép szóban a Szent Igében.

Tanulj türelmet a természettől.

Légy türelmes, légy óvó kéz.

Légy örök láng.

Őrizd a múltat, a szépet, teremtsd újra lelkedben a fehér hóesést, a tisztaságot.

Őrizd meg mindent, ajándékozd meg a magyar kultúrával a jövőt.

Ha ezt teszed, akkor mondom ismét Kölcsey fohásztát: Isten, áldd meg a magyart!

*Fülöp Béla
címetes igazgató*

[Elhangzott az Orosházi Evangélikus Általános Iskola és Gimnáziumban
2002. január 22-én,
a Magyar Kultúra Napján]

Ami pénzbe sem kerül...

- Mindenkire jó szót szólni.
- Csak egy beteget felvidítani.
- Valakinek kezet nyújtani.
- Ajtót óvatosan csukni.
- Minden apróságnak örülni.
- Mindenért hálásnak lenni.
- Jó tanácsot adni.
- Egy levelet megírni.
- Apró túlzásokon nem rágódnival.
- Jogos panaszt nem felemlíteni.
- Más hibáját elnézni.
- A háttérben megmaradni.
- Rossz hangulatot elhessenteni.
- Nem megsértődni egy félresikerült szón.
- Elismerni a jót és megmondani.
- A megalázottal együtt érezni.
- Egy-egy tréfás szót mondani a gyermekeknek.
- Elismerni az elkövetett hibát.
- Előre örülni a holnapnak.
- A dolgokra pedig aludni egyet.

(Forrás: Új Dunántúli Napló, Hitélet oldal, 2002. január 3.)

Születésnap

Kevesen örvendezhetnek 100. születésnapjukon jó egészségben.

Tarr Antal bácsi ezen kevesek közé tartozik. 2002. január 16. napján ünnepelte e szép kerek évfordulót, rokonokkal, barátokkal körülvéve.

Magam is részese voltam a kedves, családi együttlétnek.

100.

Négy nappal később, vasárnap Nagy Ervin lelkésszel együtt kerestük fel őt Eszperantó utcai lakásában, ahol unokaöccsével várt minket csendes megemlékezésre. Gyülekezetünk ajándékát és köszöntését adtuk át az ünnepeltnek, majd hálaadó imádsággal, az úrvacsora közönségében vittük Isten elé a köszönet és a hála szavait.

Antal bácsi vallja, hogy a mozgékony, tevékeny élet, a szorgalmas munka mindenkinek javára válik.

Hosszú, küzdelmes életében mindig érezte Isten kegyelmét, vezetését. Tőle várja az erőt ezután is. Isten áldása kísérelje életét továbbra is!

Fürst Enikő

Egyházközségünk 2001. évi statisztikája

Temetések

2001-ben kevesebb temetés volt a városban, mint 2000-ben. Megkaptuk a temetőgondnok jelentését, aki 310 temetést jelentett, szemben az előző esztendő közel mintegy 450 alkalomával. Az evangélikus egyháznak 2000-ben 177 temetése volt a két benti (alvégi, illetve felvégi) temetőben. 2001-ben csak 131, tehát 46-tal kevesebb. A temetőgondnok jelentése szerint 109 társadalmi temetésre került sor, és a maradékon osztozik nagyobb részt a katolikus egyház, kisebb részt a református, de volt néhány nazarénus is. Az országos statisztikához képest rendkívül rossz az arány, mert a 310 alkalomnak a 109 társadalmi temetés már 35 %-a. De kevésbé a statisztika az elszomorító. Inkább az, hogy az Úr Jézus tanítása szerint kimaradnak az örök életből, az üdvösségből, akik ellene fordultak Istennek. „Mert sokan élnek másképpen: akikről sokszor mondtam nektek, most pedig *sírva is mondom*, hogy ők a Krisztus keresztségének ellenségei; az ő végük kárhozat, a hasuk az istentiek, és azzal dicsekszenek, ami a gyalázatuk, mert földi dolgokkal törődnek. Nekünk pedig a mennyben van polgárjogunk, ahonnan az Úr Jézus Krisztust is várjuk üdvözítőül, aki az ő dicsőséges testéhez hasonlónak változtatja a mi gyarló testünket, azzal az erővel, amellyel maga alá vethet mindeneket.” [Fil 3, 18–21]

Természetesen nem az egyházi temetés üdvözít, sőt az önmagában igazán kevés. Ha valaki Krisztus keresztségének ellensége, azon az egyházi temetés sem segít. Csak a viselkedésszociológia és a kultúra felől nézve érdekes a jelenség. A hiányos viselkedéskultúráról már többször írtunk korábban is, hogy mennyire elkeserítő egy-egy temetésen a bagózók, dumálók zavaró jelenléte, vagy a gyászoló gyülekezeten átbicikliző, keresztülgyalogló, sőt átautózó kívülálló. A vallásos ember áhítattal és csendben vesz részt a temetési szertartáson, amíg mások – sajnos nem kevesen vannak – majdnem szórakozásnak, a beszélgetés helyének tartják a temetési szertartást.

Tisztelettel és köszönettel tartozunk azoknak, akik valóban tisztességesen, együttérzéssel, komolyan, vallásos áhítattal, lelkükben elmélyedve, megrendült áhítattal vesznek részt a szertartásokon. Magukba fordulva lélekből készülnek Isten színe elé. „Mert mindnyájunknak leplezetlenül kell odaállnunk a Krisztus ítélszéke elé, hogy mindenki megkapja, amit megérdemel, aszerint, amit e testben

cselekedett: akár jót, akár gonoszat.” [2 Kor 5,10]

Keresztelések és gondok

Örömmel említjük, hogy 2001-ben 9 gyermekkel többet kereszteltünk meg, mint az előző esztendőben, de azt már kevesebb örömmel, hogy a csökkent temetési létszámhoz képest is csak alig több a temetések felénél a keresztelések száma. 2001-ben 77 gyermeket kereszteltünk meg (30 fiút és 47 lányt). Tisztában vagyunk vele, hogy nem minden gyermek részesül a keresztség szentségében, hiszen a szülők nagyon sok esetben teljesen elidegenedtek az anyaszentegyháztól.

Nem minden keresztelési alkalom jelent örömet a lelkészek számára sem. Különösen akkor nem, amikor világosan érzékelhető, hogy csak egy ünnepi étkezés előzményeként kerül sor erre. Nehezen tudjuk megértetni, hogy a keresztség szentségét élő hittel lenne szabad kérni és elfogadni, s gyakorta fordul elő, hogy az érintett szülők és keresztszülők a legelemibb keresztyén ismeretekkel sem rendelkeznek. Nem kevesen ilyenkor hallanak először a Miatyánkról, a Hiszekegyről, a Bibliáról, s hasonló vallásos dolgokról. A keresztelési liturgia egyik – itt és most lerövidített – kérdése, hogy „Hisztek-e Istenben, Jézus Krisztusban, a Szentlélekben, valamint egy egyházban?” Kötelességemnek megfelelően beszélgetést kezdeményeztem a hit témájában: „Hisztek-e?” – „Magának mi köze hozzá?” – volt a felelet.

Nagyon kevesen ismerik keresztyén hitünk alapvető tartalmát, ami igazából nem is olyan bonyolult, hiszen csak „azt kell tudni”, hogy hiszek-e Jézus Krisztusban, az én megváltómban...

Az Apostolok Cselekedetében olvasuk az etióp főember megtérésének és keresztelésének történetét. Megtudjuk róla, hogy vallási értelemben ő sem volt különösen művelt, bár legalább Bibliát olvasott, ha nem is értette. Ézsaiás prófétát olvasott éppen: „Amikor Fülöp odafutott, hallotta, hogy Ézsaiás prófétát olvassa, és megkérdezte tőle: »Érted is, amit olvasol?« Erre az így válaszolt: »Hogyan érthetném, míg valaki meg nem magyarázza?« És megkérte Fülöpöt, hogy szálljon fel, és üljön mellé. Az Írásnak az a szakasza, amelyet olvasott, ez volt: »Amint a juhot levágni viszik, és amint a bárány néma a nyírója előtt, úgy nem nyitja meg a száját.«” Fülöp elmagyarázta neki, hogy Isten bárányról, Jézus Krisztusról van

szó, és a keresztség szentsége által lehet hozzátartozni. Erre így folytatódott a történet: „Amint tovább haladtak az úton, valami vízhez értek, és így szólt az udvari főember: »Íme, itt a víz! Mi akadályozna annak, hogy megkeresztelkedjem?« (Ezt mondta neki Fülöp: »Ha teljes szívedből hiszel, akkor lehet.« Ő pedig így válaszolt: »Hiszem, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia.«”) [ApCsel 8,36–37] Végül is, ennyi a „tudás”!

Természetesen szívesen foglalkozunk azokkal, akik örömmel akarják a keresztség szentségét gyermekeik számára, és készek szívüket megnyitva tanulni, de amikor azt látjuk, hogy csak az ünnepi ebédet megelőző „ünnepieskedő” formáság az egész, akkor lelkiileg csüggedtek vagyunk, noha akkor is igyekszünk hitünk, szívünk szerint bizonyoságot tenni.

Konfirmáció örömmel

2001-ben 13 gyermekkel többen konfirmáltak, mint az előző esztendőben (52 gyermek és 13 felnőtt, összesen tehát 65 konfirmáció volt). Az örömünk ebben az esetben az, hogy a konfirmáció többeket közelebb hozott a gyülekezethez. Régi rossz vicc volt, hogy a lelkészek megszorodva mondták ki ezt: „kikonfirmáltak”, ami azt jelentette, hogy a konfirmáció után a gyermekek eltűntek, s kérdéses volt, hogy látják-e majd őket újra.

Német lelkészbarátom mesélte azt a köztük kedvenc német viccet, ami abból keletkezett, hogy több helyen is denevérek lepték el az egyházi épületeket, mert ott nyugalom volt, senki sem zavarta őket. Mindent kipróbáltak eltávolításukra, de sikertelenül. S akkor az egyik lelkész büszkén jelentette a gyűlésen, hogy neki sikerült eltávolítania a denevéreket. Mindenki felkapta a fejét, kíváncsian várta a mindenkori megoldást, ami ez volt: „Megkonfirmáltam őket, mind elment.”

Mi tehát most annak örülünk, hogy a megkonfirmált gyermekek közül többen megmaradtak a gyülekezetben, az Úr Jézus közelében, és most ők képezik a gyülekezet ifjúságát. A felnőtt korban konfirmáltak pedig már tudatos hittel mondtak igent, és szorosabban tartoznak a gyülekezet közösségéhez. Örömeink ellenére is hiányoljuk azokat, akik mégis elmaradnak, elsodródnak, de nem akarunk a pesszimista ember hibájába esni, hogy csak a rosszat, a sötétet lássuk, ezért Isten iránti hálával gondolunk azokra a fiataljainkra, akik szívükkel értették meg Istennek a Krisztusban megjelent szeretetét. „Erősítsd meg Istenünk, amit cselekedtél értünk.” A konfirmáció szó megerősítést jelent, és Isten azt erősíti meg ebben, amit a keresztség szentségében kaptunk.

(Folytatás a 14. oldalon.)

Győzelem, de milyen?

„Az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk.” [1Jn 5,4]

Különös szó a „győzelem”. Elsősorban fizikai erőpróbára gondolunk. Ki az erősebb? Ki tudja legyőzni a másikat? Ugyanezt a szót használják a nemes küzdelemben vívó sportolók, de ezt a szót használják az utcai verekedők is. Micsoda büszkeség, torz öröm lehet a győztes lelkében?! Bárki a győztes, ott az agresszív álöröm. Ettől hangos a világ: mindenki győzni akar. De van a győzelem szónak egy másik változata. Kevésbé ismert, de lehet, hogy ez a fontosabb.

Négy gyermekét egyedül nevelő édesanyjától kérdezték: Hogy győzöd? Erővel, anyagiakkal, türelemmel, szeretettel? Hogy? – mert láttam, hogy nincs megkeseredve, mindig üde, kedves, fitt.

Súlyos betegségben lévőktől kérdezték, gyászolótól kérdezték: Bírod? Hogy győzöd? – mert láttam, hogy a betegágyon is mosolyog, kíváncsi voltam a titkára.

Ismertem valakit, akinek egyszerre kellett ápolnia az idős édesanyját, a beteg férjét és a váratlanul balesetet szenvedett fiát. Édesanyja 90 múlt, és nem volt könnyű beteg: mindig házsártos volt, semmivel sem elégedett. A férj az alkoholizálásnak „köszönhette” beteg állapotát: tönkretette a máját és ő is a vég felé közelített. A 25 éves fia ittás állapotban, diszkóba hazafelé tartott, a kocsiában még öten voltak rajta kívül, és a kanyar túl csúszós volt, avagy az ital volt sok. S tőle kérdezhettem: Bírod? Hogy győzöd? – ő

kedvesen mosolygott, talán a szeme volt nedves, a fáradságtól-e, de mosolygott.

Hát ez a győzelem másik változata. Amikor a pedagógus győzi a vásott diák viselkedését türelemmel. Amikor győzünk szeretettel, megértéssel – olyasmit, amire bárki más azt mondaná: elég! Elég, nem bírom tovább. Abbahagyom.

De mi kell a négy gyermekét egyedül nevelő anyának, hogy győzze? Mi kell a három családtagját egyedül gondozó aszszonynak, hogy győzze? Mi kell a magányosnak, hogy győzze? Mi kell az élet terheit cipelőnek, hogy győzze?

És éppen ez az érdekes, a tanulságos: mindegyik esetben ott volt a hitvallás, a bizonyágtétel. Hitemből meríték erőt! Mert ez a hit, az istenhit csodája! Hogy az istenhit erőforrás. Tanítjuk, hogy hit által üdvözülünk, de a hit erőforrás. Hogy ebben az életben győzzünk! Hogy győzzük szusszal, lélekkel, kedvvel, szeretettel, megértéssel, türelemmel – a hit erőforrás! S ennek segítségével győzünk!

A győzelem első változatában mindig van legyőzött, sebesült, akinek a győzelem miatt szenvednie és sírnia kell. A második változatában azonban nincs legyőzött, hanem csak gyógyult, s olyan, aki segítségben részesült.

Az előbbi győzelemhez elég a nyers erőszak, ehhez az utóbbihoz Isten Lelkére van szükségünk! Ez a mi hitünk!

Ribár János

(Folytatás a 13. oldalról.)

Feltűnően kevés esküvő a templomban

Mintegy harmadával csökkent a templomi házasságkötések száma az utóbbi évekhez képest, s ez beletagolódik az általános társadalmi folyamatba is. Jelentős szellemi változás van a házasságok értelmezése kapcsán, mert ma nagyon sok fiatal nem szívesen veszi a kööttséget, a házasság merev kereteit a hűséggel, egymás elviselésével, megértésével, segítségével együtt, és inkább laza, nem sokra kötelező élettársi kapcsolatban él. Az élettársi kötelékből bármikor ki lehet szállni, semmiféle jogi probléma nincs vele, legfeljebb majd az örökösödés nem jelenthet gondot.

Másrészt az is kétségtelen igazság, hogy az esküvő, és gyümölcsöző következménye, a házasság az evangélikus teológia tanítása szerint nem szentség, de áldást lehet rá kérni, s akkor az az istentiszteletnek egy speciális tartalmú formája. A házasságkötésnek, klasszikus nevén az esküvőnek, vagy még pontosabban az ifjú párnak valóban nem ártana Isten áldása, de mégsem szorosan vett egyházi alkalom.

A lelkész számára csodálatos élmény, amikor két hívó, istenfélő fiatal házasságát áldhatja meg Isten nevében, és fájdalommal küzdök számára, amikor tudja, hogy az érintettek csak a külsőség, a patina, az ünnepélyesség, a formák miatt vannak ott – belülről érintetlenek, szárazak. A lelkész persze ilyenkor sem mondhat nemet, bár fájni látni az ürességet, s főképpen az érdektelenséget. Különösen, amikor egy megkeresztelt valaki azt kérdezte a lelkésztől, hogy lehetne azt megcsinálni, hogy csak az esküvő idejére venné fel a keresztséget. Ezek a jelenségek diagnosztikai értékűek.

2001-ben a hatalmas orosházi gyülekezetben összesen 11 esküvő, illetve házasságkötés volt, ami nagyon sokévi átlagtól marad el nagyon messze.

Ribár János

„Fénysugár” – Idősek közössége

A klub foglalkozási lehetőségei

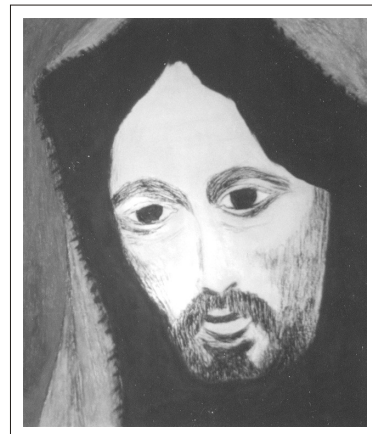
2002. március 17-től hivatalosan is megkezdte működését az idősek közössége, amelynek még a nevét is keressük, de amit kínálunk, lassan körvonalazódik: olvasó-sarok (folyóiratok, újságok, könyvek), filmvetítés (hiterősítő videók), társasjáték (dominó, sakk, egyéb), zenehallgatás, kézimunka, ruhajavítás, fafaragás, festés, rajzolás, éneklés, név- és születésnapok szerény megünneplése, irodalmi műsorok (versek, novellák, színművek), nyugdíjas torna, saját készítésű tárgyak kiállítása, illetve családban fellelhető, előkerült egyházi iratok, tárgyak, régiségek bemutatása.

Lehetséges idény szerinti terménykínálat (burgonya, alma, méz stb.). Orvosi tanácsadást is tervezünk: életvitel, vérnyomásmérés, csontsűrűség, vagy előadások az egészséges életmódról, lelki egészségről és hasonlókról.

S maga az élet is hozza magával, hogy még mi mindenre kerülhet sor: például előadók meghívása akár közeli színházakból (vers, próza, énekművész, szólista, stb.), vagy más műfajhoz értők.

Itt is felhívjuk a figyelmet, hogy D. Dr. Harmati Béla püspök szolgálatával, 2002. március 17-én, a vasárnap délelőtti, 10 órai istentisztelettel és püspöki áldással kezdődik az idősek közösségének működése, egyelőre heti egy vagy két délután, s majd a lehetőségeket szeretnénk bővíteni. Ez annak is a függvénye, hogy milyen lesz az érdeklődés, de beadtunk pályázatot is. Egyelőre a gyülekezeti terem megfelelő kialakítása lehetővé teszi a klub indulását, de számítunk a tornateremként ismert épületre, vagy a Győry V. tér 1. szám alatti valamelyik helyiségre, illetve helyiségekre.

Koszorús Oszkárné

Balogh Örs: Jézus [2001]

Egyházunk és gyülekezetünk eseményei 2002-ben

1.) Az egyházközség presbitériumának és képviselő-testületének *zárszámadó és költségelőrányszó közgyűlése* 2002. február 23-án, szombaton 15 órai kezdettel lesz. Ezt a törvényi kötelezettséget – természetesen – minden gyülekezetnek végre kell hajtania, még a leánygyülekezeteknek is.

2.) *A kommunizmus áldozatainak emléknapija* 2002. február 25-én tartjuk. A 20. század egyik legkegyetlenebb izmusa a kommunizmus volt. Szörnyű képet kapunk erről a „A kommunizmus fekete könyvéből” (Stéphane Courtois francia szerző és több munkatársának munkája), ahonnan megtudjuk, hogy 100 millió embert mészároltak le ennek a szörnyűséges eszmének a nevében. Mennyi szenvedés, könny, vér, fájdalom (s a 100 millió halottnak még hozzátartozói is voltak). Ebben a témában fájdalmasan remekmű Bokor Imre „Vörös vírus” című könyve (Budapest, 1996). Bokor Imre könyve egy Márai Sándor-idézettel kezdődik, ami a könyv mottója: „A kommunizmus megbukott mindenféle értelemben, de a kommunistáktól nehéz lesz megszabadulni, mert senki nem olyan konok és veszedelmes, mint egy bukott eszme használó, aki már nem az eszmét védi, hanem a meztelen életét és a zsákmányt.”

3.) *Holocaust-emléknap* lesz 2002. április 16-án. A múlt század másik kegyetlen izmusa a faszizmus volt, az ikertestvér. Rettenetes pusztítást végzett ez is, koncentrációs táborokba gyűjtve szerencsétlen, kiszolgáltatott zsidókat. Tomboló mészárlás volt ez is. A „Schindler listája” című alkotás drámai erővel mutatja be ezt az egész félelmetesen sötét történetet. „Sztálin lassabban »örölt«, mint Hitler, de jóval többet.” (Bokor Imre könyve, 68. o.). De nem a mennyiség a kérdés, mert egyetlen egy auschwitzi áldozat is sok. Bűn és szegény, hogy még ennek az izmusnak is akadnak követői.

4.) *Kerületi missziói nap* lesz Szegeden, 2002. április 27-én, szombaton. Egyszerre,

de nem egy helyen tartja kerületi missziói napját mindhárom egyházkerület. A Déli Egyházkerület Szegedre hívja a missziói elkötelezettséggel gondolkodó testvéreket, hogy hitelmélyítéssel még elkötelezettebb lehessen a szolgálatunk. A misszió legtagabb meghatározása: Krisztusba vetett hitünk továbbadása, hogy bárki számára (örök)élet-mentés lehessen.

5.) *Egyházmegyei csendesnap* lesz – előre láthatólag – Nagyszénáson, 2002. június 8-án (szombaton), valamint *egyházmegyei evangélizáció* 2002. szeptember 28-án, szombaton Ambrózfalván. Az egyházmegye összes gyülekezetét hívjuk ezekre az alkalmakra.

6.) *A Magyar Szabadság Napja* 2002. június 29-én lesz, amikor arra emlékezünk, hogy az utolsó gyarmatosító, megszálló szovjet katona is elhagyta hazánk meggyalázott, megszenstegtelenített földjét. Azóta beszélhetünk újra szabad hazáról, szabad Magyarországról. Emlékeinkből is kitörlődik az elaknásított nyugati határ, a szögesdrót, és az élesre töltött határőrfegyver. Erről is meg kell emlékeznünk. Alkalom a hálaadásra, s annak felismerésére, hogy kia történelemUr.

7.) 2002. szeptember 21-én *Kossuth Lajosra emlékezünk*. Természetesen nemcsak ezen az egyetlen egy napon, hiszen az egész esztendő Kossuth-év lesz. Kossuth Lajos szintén evangélikus volt (mint Petőfi és Táncsics Mihály is). Volt a kapcsolata is az egyházzal is, például a ceglédi evangélikus gyülekezet anyakönyvében Kossuth keresztapaságának nyoma van. Nem csak a magyar szabadság miatt, de evangélikus volta miatt is meg kell róla emlékeznünk.

Az esztendő befejező részének eseményeit egy későbbi, aktuálisabb számban ismertetjük. Természetesen az egyházi esztendő üdvtörténeti és gyülekezeti alkalmait itt nem soroltuk fel, azok egyrészt közismertek, másrészt mindig külön hirdetjük.

Temetőink

Értesítünk mindenkit, hogy az alvégi és a felvégi temetőket további 5 esztendőre bérbe adtuk a Lászlóffy Bt.-nek (Rekviem Temetkezési Vállalat), vagyis a temető üzemeltetése nem az egyházközség feladata, hanem az itt megnevezett temetkezési vállalaté! Természetesen a tulajdonos továbbra is az Evangélikus Egyházközség (eltekintve a katolikus résztől), de a temetőben végzett bármiféle munkálatért a Rekviem Vállalat alkalmazottjai a felelősek. Ezért az

esetleges panaszos ügyfeleket arra kérjük, hogy problémájukkal ne az Evangélikus Lelkészi Hivatalba menjenek, hanem a temetkezési vállalat irodájába, illetve a temető gondnokához.

A temető esetében csak a sírhely ára tartozik az egyházra, amelynek jelenlegi rendje az, hogy mindig a temetés időpontjától számítva kell a 25 éves sírhelyérvényességnek meglennie. Ha valaki a temetés időpontja előtt 10 évvel váltotta meg sírhe-

Egyházi járulékok

Tájékoztató és kérés

Szeretettel tájékoztatjuk egyházközségünk tagjait – s mindazokat, akik felelősséget éreznek az Egyház iránt –, hogy a működéshez szükséges anyagi feltételeket elsősorban a helyi gyülekezet tagjai teremtik meg. Az egyházközségnek három bevételi forrása van:

1.) Az *istentiszteleti offertórium*, avagy perselypénz, amit az istentiszteletek alkalmával helyezünk el a kijáratoknál, s aminek a hiteles összeszámlálása közvetlenül az istentisztelet után, mindig több személy jelenlétében történik. Köszönettel vettük azt, hogy az istentiszteleti offertórium összege a múlt esztendőben is szépen emelkedett.

2.) Az *egyházi járulék*, amelyet a felelős gyülekezeti tagok évente rendszeresen fizetnek be a pénztárba, erről szintén hivatalos nyugtát kapnak. Ennek az úgynevezett járuléknak az összege a keresők esetében százalékosan megadott, mégpedig 1-2%-a a nettó fizetésnek, havonta véve az összeget. Tehát ha valaki nettó 50 000 Ft-ot vesz fel fizetéséért, akkor annak 1%-a havonta 500 Ft (évente 6 000 Ft). Ez a járuléknak legkisebb összege. Örömmel látjuk, hogy 2001-ben is nem kevesen voltak, akik jóval nagyobb összeget fizettek be e címen, mint amit a nettó összeg után fizetni kellene. Az alacsony jövedelmű nyugdíjasoknál továbbra is a havi 100 Ft-ot javasoljuk. Hasonló a helyzet a munkanélkülieknél, akik szintén jelképes összeggel jelezhetik az egyházhoz tartozni akarás szándékát.

3.) *Adományok*, amelyek nem tévesztendő össze a rossz ízű adó kifejezéssel, mert ez rendkívüli és különleges alkalomból adott hálaáldozatot jelent.

E tájékoztató egyben kérés is: így fordulunk most is a kedves olvasókhhoz, gyülekezeti tagokhoz: ebben az esztendőben is kérjük anyagi támogatásukat. A fent említett 2. tétel, azaz az egyházi járulék rendezése biztosítja jogi értelemben az egyháztagságot, ami az úgynevezett választói névjegyzékben jelenik meg. 2001-ben kezdtük meg a személyi kartonok elkészítését és kitöltését, de még nem jutottunk végére a munkának. Így ezúton is szeretettel értesítünk mindenkit, hogy akiről ilyet még nem vettünk fel, de közben rendezte az anyagi hozzájárulását, jelezze és kérje felvételét.

Igaz történet a szociális érzékenységről

Orosházán az Evangélikus Egyházközség államosított ingatlanai közül legnehezebben talán a Mikszáth Kálmán utcában (közismerten Meszes-kisköz) lévő iskolaépületet kapta vissza. Az egyházközség türelmesen, ellenszolgáltatás nélkül várt még két évet, hogy az iskolás gyermekek háborítatlanul járjanak megszokott iskolájukba.

Ezután a lelakott, elhasználódott épületet rendbe hozatta, a tetőt felújította.

Az iskola udvarát az utcai bejárat felől csak gyalogosan lehet megközelíteni, de az udvar hátsó kerítésén fából készült, jó állapotban lévő kétszárnyú kapu nyílik a mögötte húzódó „forgalomtól elzárt közterület” minősítésű, szintén jó állapotú és megfelelően használható belső útra. Ezt a kaput, ezt az útszakaszt használta az önkormányzati iskola minden szükséges esetben, háborítatlanul.

Történt, hogy a Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat épületet keresett „Családok Átmeneti Otthona” jótékonyintézmény kialakítására, és választása éppen a mi iskolánkra esett. A szeretetszolgálat egy pályázaton nyerte meg a létesítményhez szükséges összeget. Hamar megszű-

letett az egyezés: egyházközségünk 10 évre ellenszolgáltatás nélkül átengedi az épületet, a szeretetszolgálat berendezi, felszereli az intézményt, alkalmazottakat Orosházán vesznek fel, így a város gazdagodik egy szociális intézménnyel és néhány új munkahellyel, tehát az iskola nem áll üresen, mindenki örülhet.

Igen ám, de az intézmény udvarán parkolóhelyet és oda autóbejárást kötelező biztosítani, s amikor az átalakítás tervezője magától értetődő természetességgel vette figyelembe a meglévő kaput, nagy megdöbbenésére „falakba” ütközött!

Előbb kiderült, hogy az a bizonyos belső út az épülettömb Széchenyi tér felőli üzletsorának tulajdonosaié – mint társasházi közös tulajdon –, s az út használata egyedül őket illeti meg, senki más! Később megtudtuk, hogy ez mégsem így van, hiszen az üzletek mind bérlemények. A bérbe adó az önkormányzat városgazdálkodási intézménye.

Az önkormányzatnak – és senki másnak – semmiféle kára vagy sérelme nem származna abból, ha az amúgy is rendszeresen használt kis belső útszakaszt az eddigieken kívül még egy-két autó hasz-

nálná! Mégis, az önkormányzat illetékese kijelentette: arról szó sem lehet! Hogy miért? Csak!

Adjon az egyház bejárást és útszolgalmi jogot a parókia udvarán, illetve kertjén keresztül! Hogy ehhez fákat kell kivágni, kerítést bontani, rendszeresen építeni és mindezekkel a lelkészlakásoknak az Egyházi Törvény által megkövetelt háborítatlanságát kellene lábbal taposni, az igazán senkit nem érdekel! Amíg nincs kerítésbontás, nincs a parókia átjárás, addig nincs használatbavételi engedély.

Addig a szépen berendezett, felszerelt, személyzettel megfelelően ellátott 24 milliós épület álljon üresen! És közben naponta csengetnek, kopogtatnak rászoruló családok, bebocsátást, elhelyezést kérve a város egyetlen ilyen otthonába!

Ha azt hiszi a kedves olvasó, hogy ez a történet csak mese, amit vicces kedvemben magam találtam ki, akkor nagyon téved! Ez bizony napjaink valósága. A lelketlen közöny, az érzéketlenség, vagy a szándékos gánccsokkodás játéka? Nem tudom! Talán akad, aki tudja.

Mindezt szomorúan teszi közzé:

Fürst Enikő

Felvetés

Hozzászólásokat kérünk!

Jelzéseket kaptunk, hogy át kellene rendezni az istentiszteleti időpontokat. Voltak, akik azt mondták, hogy korán van a 9 órai gyermek istentisztelet, mások viszont arra hivatkoztak, hogy van egy olyan rétege a gyülekezeti ifjúságnak, amelyiknek már túl „gyerekes” a kisgyermek istentisztelet, de még túl hosszú, túl komoly a 10 órai felnőtt alkalom.

Természetesen szeretnénk a gyülekezeti élet legideálisabb istentiszteleti rendjét megteremteni, ezért a január 19-én megtartott presbiteri gyűlésen a következő alternatívákat tárgyaltuk meg:

„A” változat

1.) Új lenne: 9.00 órakor úgynevezett *családi istentiszteletet* tartanánk, ahová a 9–13 éves gyermekeket hívnánk, szüleikkel együtt. Ez az istentisztelet legfeljebb 30–35 perces lenne. Rövidebb liturgia, rövidebb ígehirdetés, mint a felnőtt alkalmon, de teljes értékű istentisztelet ez is.

2.) 10 órakor lenne a megszokott délelőtti *felnőtt istentisztelet*, ami a teljesen tradicionális időpont, változatlan liturgiával, istentiszteleti renddel.

3.) Ugyancsak 10 órai kezdettel tartanánk a *gyermek istentiszteletet* (a régi 9 órai helyett), s akkor a gyermekeket amúgy is templomba hozó szülők részt tudnának venni a felnőtt istentiszteleten. Nem helyes kifejezés a gyermekmegőrzés, de ezt a funkciót is betöltené ez a változat. Hiszen van olyan család, ahol a szülők örülnének, hogy mindketten részt vehetnek a 10.00 órai istentiszteleten, s nem lenne „családi vita” belőle. (Milyen szép is lenne, ha sok családban, ebből kerekedne a legnagyobb vita!)

„B” változat

Annyiban alakulna másként, mint a fenti „A” változat, hogy nem tartanánk 9.00 órakor úgynevezett „családi istentisztelet”, hanem a felnőttek a megszokott 10.00 órai alkalmon vennének részt, és azzal párhuzamosan lenne a gyermekek istentisztelete, így minden vasárnap délelőtt mind a két istentisztelet 10.00 órai kezdettel lenne.

A presbiterium ezt a második változatot tartotta a legelfogadhatóbbnak, de elhangzott olyan vélemény is, hogy kér-

dezzük meg az érintetteket. Ezért tesszük közzé a gyülekezet nyilvánossága előtt ezt a témát, hogy akit érint a kérdés, szóljon hozzá, melyik változatot tartaná a legjobbnak. Hallhattunk olyan véleményt is, hogy a gyülekezet templomos részének szétforgácsolását jelentené, ha még egy alkalmat beiktatnánk, s a hozzászóló azt tartaná jónak, ha az egész gyülekezet, kicsik és nagyok egy istentiszteleten vennének részt, mert „nem biztos, hogy a kicsiknek meg kell érteniük az elhangzottakat, hanem a lényeg, hogy átéljék a közös együttlételet”. [Jegyzőkönyv, 2002. o.]

Kedves Testvérek!

Nagy szeretettel kérünk bárkit, találja meg a módját véleményének közlésére. A felvetett témát a presbiterium és a képviselő-testület 2002. február 23-án ismét napirendre fogja tűzni, és véglegesíti valamelyik változatot. Szeretettel kérem, minél többen juttassák el véleményüket újságunk szerkesztőségéhez, a Lelkesi Hivatalba.

Ribár János

Választási mérlegelés

Egyre zaklatottabb, egyre feszültebb a hatalom utáni vágytól megszállottak viselkedése, beszéde, s ez a vibráló idegesség lassan átragad az utca emberére is, aki pedig csak békésen, nyugodtan szeretne élni, dolgozni, munkába menni, pihenni. Röpködnek a durva vádak, vagdalkozó szavak, mocskos szájú kiszólások, gátlástalan rágalomok. Borzalmasan csábító a hatalom, megér minden hecc-kampányt. Kísértések és csábítások, ígéretések és kábítások: minden választási időszak olyan, mint a kísértés- vagy csábítástörténet a Bibliában. A kísértéstörténetben az Úr Jézusnak három kísértéssel kellett megküzdenie. Mindegyikért az Isten iránti elkötelezettségéből és az önbecsüléséből kellett volna valamit leadnia, nem sokat, mindig csak annyit, hogy azal egyben Isten akarata ellen szólt és tett volna valamit [Mt 4,1kk]. Első volt a kenyérkérdés. Az eredeti szövegben a kísértő diabolikus felszólítása („Változtasd a köveket kenyérré!”) azt a hamis ígéretet rejti, mintha a köveket kenyérré lehetne változtatni, vagyis mintha mindentazonnal, egy szempillantás alatt, munka nélkül meg lehetne oldani. Második a mágia kísértése: „Vesd alá magad az éketlen magasból, neked sikerül a mutatvány, és a nép ámulva imád érte, kápráztass el mindenkit!” A hamis ígéret abban rejlik, hogy a kiindulási dózisszint sosem elég. A mutatványból, a cirkuszból mindig több kell, tegnapi trükkkel már nem lehet elkápráztatni senkit. Az ember mindig elégedetlen, mert mindig több kell neki, mint amennyi van. A harmadik csábítás: „Ha engem imádsz – mondja a diabolosz – neked adom a föld összes országát.” A hazug ígéret ebben az, hogy az ígéret nem is a saját tulajdonát kínálja fel, csak úgy tesz, mintha az övé lenne, mintha tudna valamit, pedig csak csábítani tud.

A három Jézusi válasz:

1.) „Ő így válaszolt: »Meg van írva: Nem csak kenyérré él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.« [Mt 4,4] 2.) „Jézus ezt mondta neki: »Viszont meg van írva: Ne kísértésd az Urat, a te Istenedet!» [Mt 4,7] 3.) „Ekkor így szólt hozzá Jézus: »Távozz tőlem, Sátán, mert meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!» [Mt 4,10]

Mostanra az összes párt beindította választási kampányát, s mi földi halandók csak kapkodjuk a fejünket, mert az egyik ígéret szebb, mint a másik, és csak ámulunk, hogy mindezt eddig miért nem valósította meg senki, vajon miért csak

most világosodhatunk meg?! Akik most ígérek, azoknak már volt történelmi alkalmuk demonstrálni az ígéretes és a megvalósulás közti meglepő viszonyt.

Áradnak és ömlenek az ígéretes, az embernek káprázik a szeme és már majdnem boldogan csábul el: hogy ha ez vagy az hatalomra kerül, milyen csodálatos Kánaán lesz itt, ugrásszerűen megnőnek a fizetések, alacsonyok lesznek az adók, olcsók a biztonsági záruk, ingyenes lesz a tandíj, pazar bőségben turkálhat a nyugdíjas, de azonnal, s a fiatal is megkapja, mi szem-szájnak ingere. Elkápráztatnak az ígéretes, és szégyenkezem kicsinyhűségem miatt, ugyanis hívó ember létemre nem hiszek.

Kire kell szavazni? Kit kell választani?

Ezt a kérdést mindenkinek magának kell személy szerint átgondolnia, és mindig csak a tényekre alapozva. Ebben az esetben semmi értelme nincs egy lelkenedező ideológiai csatazajnak, mert pontos, zsebünket érintő közgazdasági számítás kell elvégezni, de korrekt becsületességgel. A hajdani és a mostani fizetésem hogyan viszonylik a hajdani és a mostani árakhoz, azaz mia helyzetet a vásárlóértékek. Persze, hogy most sem vehetek meg mindent, de az elmúlt években mégis tárgyaltak a lehetőségeim. Csak a tényekkel kell és szabad foglalkozni: mi a helyzet az inflációval, árakkal, áruellátással. Azt még valóban nem mondhatjuk ki, hogy itt lenne a tökéletes Kánaán, s innen ne továb, de talán a tények, a közgazdasági tények pozitív tendenciája biztatóan beszédes. Van lakásprogram, diákhitel, tandíjmentesség, inflációt meghaladó nyugdíjmelés, szinte stagnáló gyógyszerárak, GYES, GYED újra, jelentős családi adókedvezmény, sok száz újjáépült árvizes ház, megerősített töltések, kedvezményes hitelek lakásépítésre, sok százezer új munkahely, a Széchenyi-terv, amelynek köszönhetően országosan jegyzett levéltárunk is komoly összegeket nyert a technikai berendezések bővítésére. Lehetne tovább sorolni. Természetesen még nagyon sok minden hiányzik. Még nem értékünk el a nyugati életszínvonalat, de egy fél évszázad mulasztását nem lehet pár év alatt behozni.

Ez a szint azonban még csak egy silány materializmus, még csak az anyagiasság szintje, a lelki és szellemi igényekkel rendelkező ember ennyivel nem elégedhet meg. Örülünk, hogy az elmúlt majdnem 4 évben jelentősen, soha eddig nem látott módon javult a gazdasági

helyzetünk (GDP-növekedés, a lakossági megtakarítás is erősen nőtt), de ez egy keresztény ember számára még nem elég. Az anyagiak szintjén megragadni annyi, mint a jószág és a vályú vagy a jászol viszonya. Elégtelen ahhoz, hogy az emberi élet teljes és tiszta lehessen, mert az ember számára nagyon fontos az élet minősége és színvonala. Az pedig nem a bögerezve fogyasztott tokaji borból készített fröccsön, és nem az újságpapírba csomagolt Pick szalámin múlik.

Egy nemzet, egy ember életében nagyon fontos a hit, az erkölcs, a tiszta élet. Mögöttünk a millennium 1 és 3/4 éve, s annak tartalma, az 1000 éves keresztény magyar állam, Szent István, s mindaz, amit a kereszténység adott az elmúlt 1000 évben. Ha csak annyi történt volna az elmúlt pár évben, hogy fogyásunk, kihalásunk üteme csökkent, már akkor is nagyon kellene örülnünk, mert egy nemzet tragédiája, ha a halál, az enyészet lejtős útjára lép. Ezekben az években éreztem először úgy, hogy örülök magyar voltomnak, s jó értelemben veendő büszkeség tölt el: hírünk van a nagyvilágban is.

Egy keresztény ember számára fontosak a keresztény értékek, s keresi a partnereit ebben a kérdésben is, mert tudja, hogy az örök és tiszta erkölcs nélkül szétzüllyik az egész emberi élet, üresé válik, kialakul a szív vákuuma, ami mindenféle ártó szert (alkoholt, drogot) szippant be, s ezek destruktív és degeneráló ereje láncreakciószerűen hat, generációkon át. A keresztény értékek nem önmagukért fontosak, hanem az emberi élet hétköznapi számára, és a család, de a nemzet számára is. Régi mondás, ám fájdalmasan igaz, hogy amikor tele voltak a templomok, üresek voltak a börtönök, s amikor üresek a templomok, zsúfoltak a börtönök.

Nem önmagukért fontosak a keresztény értékek, a templomok, Isten ígéje, hanem az ember örök élete miatt is. Nagyon lényeges a földi élet minősége, színvonala, s aki nem ebben segíti a társadalmat, bünt követ el. Egyáltalán nem mindegy annak kérdése sem, hogy „Hol töltöd majd az örökkévalóságot?” Isten szolgáinak nagyon fontos mindenki üdvössége, ezért fogadjuk el mindazok segítségét, támogatását, akik a maguk eszközeivel elősegítik a mi munkánkat, hogy felebarátainkat az örök élet felé terelgessük, hogy ne az örök kárhozat foglyai legyünk. Világosan látható, kik segítik az egyházakat abban, hogy küldetésüket betöltsék, és kik nem.

Mindenkinek szíve joga, kire szavaz. De józan belátása szerint tegye! Csak a tények számítsanak, csakis a tények!

Szavazni, választani mindenkinek kötelessége. Nagyon nagy baj, ha valaki nem vesz részt a demokrácia gyakorlásában. Aki nem teljesíti a kötelességét, az ne is várja sorsa jobbra fordulását.

Tanítvány, mint tanár a tanítványok között

Már több mint tíz éve járom méltatlanul Jézus tanítványainak rögös, mégis boldog és tartalmas útját. A konfirmációs tanfolyam kezdetével valami végleg megváltozott az életemben. Isten kegyelméből mára tanár lehettem, de így sem feledhetem, hogy Jézusnak mindig tanítványa maradok.

2001 júniusában szereztem diplomát a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Karán, testnevelés-rekreáció szakon. Szeptember óta testnevelést tanítok az Orosházi Evangélikus Általános Iskola és Gimnáziumban. Hálás vagyok Istennek, hogy egy egyházi intézményben tölthetem mindennapjaimat. Régóta kötődöm ehhez az intézményhez, mivel már általános iskolás éveim is itt teltek. Gimnazistaként én is egyházi osztályba jártam – bizonyos szempontból nézve a ma itt tanulók elődei-ként –, bár még nem ebbe az intézménybe. Különös, hogy egykori tanáraimmal most munkatársi viszonyba kerültem és a korábban testvérként, barátként megismert fiatalok pedig tanítványaimmá váltak. Örülök neki, hogy velük lelki közösséget is átélhetek. Jó alkalmak erre a közös áhítatok és a személyes beszélgetések. Fontosnak érzem azt, hogy iskolánk élete nem csak tanórákból és szünetekből épül fel, hanem ennél többről is szó van.

Véleményem szerint a testi egészséghez és teljesítképességhez hasonlóan a lelki egészségre és értékekre is nagy szükség van. Ahogyan egy sportolónak is nagyon fontos a rendszeres testedzés a jó teljesítmény érdekében, úgy lelkünket sem szabad ellustulni hagyni! A körülmények adottak, lehetőségeinkért hálásak lehetünk. Szóljon biztatásként egy ige Ézsaiás könyvéből:

„Akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el.” [Ézs 40, 31]

Károlyfalvi Zsolt

Erőgyűjtés Beszámoló a konfirmandusokról

*Gyökerezetek meg és épüljetekek fel
őbvenne, erősödjetekek meg a hit által,
amint tanultátok, és hálaadásotok
legyen egyre bőségesebb. [Kol 2,7]*

Egyházunk rendjéhez illően az idei tanévben is elkezdődött a konfirmációs oktatás. Bizonyára ebben az esetben is fontos számunkra a statisztika: mintegy 46-48 fő az, aki listáinkon szerepel, s ebből csupán néhányan vannak, akik még nem jöttek el egyetlen alkalomra sem. Minden szombatban átlagosan 30-32 fővel vagyunk együtt.

A múlt esztendő gyakorlatát követve ismét előnyben részesítettük a csoportmunkát, hiszen hatékonyabban, bensőségesebben és őszintébben lehet egy 5-6 fős kis közösséggel dolgozni, beszélgetni, mint a nagy plénum előtt. Segítőim a gyülekezet tagjai: Keveházi Márta, Petrik Andrea, Csehi József, Károlyfalvi Zsolt és Györgyi István. Természetesen mi, felnőttek jóval 9 óra előtt összegyűlünk, hogy mind lélekben, mind a témát illetően összeszedettek, felkészültek legyünk a ránk bízott fiatalok előtt. Alkalmaink énekléssel, olykor kötetlenebb játékkal kezdődnek, s a konfirmációs káté ismétlésével (visszakérdéssel) folytatódnak. A téma felvezetése, illetve a témához kapcsolódó történet után minden csoport rendelkezésére kb. 30 perc áll. Beszélgetéseink vagy a csoportos feladatvégzés során a fiatalok kérdésekre, hozzászólásokra is lehetőséget kapnak. El kell mondani, hogy szinte mindegyikük – a városi iskolákban tanulók is – évek óta részt vesz hitoktatásban. Így nem elsősorban ismeretek terjesztése, hanem mélyebb összefüggések meglátatása, a személyes irányultság fontosságának felismertetése a cél. A konfirmációs oktatás végén hitvallást tehetnek majd. Olyat, amilyet egy Krisztusban bízó ember mond el. A hit titok, annak elnyerése nem emberi tényezők függvénye. Isten adja azt. Ahogyan Pál is írta: „Én ültettem, Apollós öntözte, de a növe-

kedést az Isten adta.” [1Kor 3,6] Mi csak szántunk, vetünk, öntözünk, bizonyágot teszünk és imádságban kísérjük a mostani konfirmandusokat, de Isten Szentlelke ébreszti bennük az akarást és a cselekvést [Fil 2,13] és a hit csodáját.

A mostani csoportban lévők számtalanszor hallanak tőlem egy szót, ez az *őszinteség*. Elsődleges célunk, hogy a lelki élet, a bibliatanulmányozás tekintetében őszintén tudjanak megnyilvánulni. Merjék elmondani azt, ami bennük van: értetlenség vagy csodálkozás, öröm vagy féltelenség, kíváncsiság vagy idegenkedés, esetleg bátortalanság. Törekszünk arra, hogy észrevegyék, ez az első fontos állomás mindennek alapja: nem kell semminek megfelelniük, csak ennek az egynek. Aki innen indul, az nem csapja be magát, és mást sem. Az tud szembenézni azzal, hogy ebben az adott helyzetben mire hívja Isten, mit akar megmutatni, s hogy számára hogyan vezet tovább az út. Mi magunk is tudjuk: csak a megfogalmazott és megvallott bűnöktől lehet szabadulni, csak azt lehet tanítani, aki bevallja: nem tökéletes, fejlődésre szorul. Aki belátja, most még gyenge, bizalma kicsiny szakítószilárdságú, az tapasztalhatja, miként cselekszik Isten ebben a megvallott helyzetben, az átélheti, hogy az erőtlent nagyon erőssé teszi. [Ézs 40, 29]

Terveink között szerepel egy klasszikus konfirmandustábor, melyet április 26. és május 1. között szeretnénk megrendezni. A konfirmációs vizsga május 25-én 15.00 órakor lesz, a konfirmáció istentiszteletet pedig május 26-án tartjuk – Deo volente. (Ha Isten is úgy akarja).

Kérek mindenkit, hordozzák imádságban ezt a fiatalokból álló csoportot, hogy áldásos lehessen számunkra a felkészítő időszak, a konfirmandustábor, és mindezek segítségével a csoport minden tagja közelebb kerülhessen Úrunkhoz, Jézus Krisztushoz, hogy gyülekezetünk élő hitű tagjai lehessenek.

Skorka Katalin

A család a társadalom alapja. Pál apostol az Efezusi levél 6. fejezetében pontosan leírja, hogy a keresztény házastársaknak mi a kötelességük: „Atyák! Ne keserítsétek gyermekeiteket, hanem neveljétek őket az Úr fegyelmeiben és intelmeivel.” Itt az atyák szót nyugodtan helyettesíthetjük a szülőkkel, mert az apáknak és anyáknak egyforma a felelősségük és a kötelességük. A gyermekevelés nemcsak abban áll, hogy ruházzuk és etetjük őket, az erkölcsi nevelés is a szülők feladata. A szülő a gyermek első papja és tanítója kell legyen. Gyermekeink nevelését nem bízhatjuk csak az iskolára vagy a hitoktatókra. Nagymértékben tőlünk, szülőktől függ, hogy milyen lesz a következő generáció. Könnyen állapítjuk meg, hogy milyen rosszak a mai fiatalok, de nem kérdezzük meg önmagunktól, hogy megtettünk-e mindent a nevelésük érdekében. (Derzsy András – Hargita népe, Csikszereda)

Íme, nyitott ajtót adtam eléd, amelyet senki sem zárhat be. [Jel 3,8]

Evangelikus Általános Iskola és Gimnázium

5900 Orosháza, Bajcsy-Zsilinszky u. 1. · Telefon: (68) 411-771 · E-mail: evang@freemail.hu

Az Orosházi Evangelikus Általános Iskola és Gimnázium szeretettel várja mindazokat a tanulókat, akik ebben az intézményben szeretnének tanulmányokat folytatni.

Képzési formák:

- *Általános iskola:* 1–8. osztályig kiemelt (angol és német) idegen nyelvi képzés; 5. osztálytól számítástechnika-oktatás.
- *Hatosztályos gimnázium:* emelt szintű német, illetve angol nyelvoktatás (fakultatív latin), számítástechnikai képzés, OKJ-vizsga megszerzésének lehetőségével.
- *Négyosztályos gimnázium:* általános tantervű képzés, számítástechnikai képzés, OKJ-vizsga megszerzésének lehetőségével.

Minden osztályban jellemző:

- Hitben elkötelezett, szilárd erkölcsű, szeretetben élő személyiség formálása.
- Hazaszeretetre nevelés, a családok méltó szerepének visszaállítása.
- Történelmi és keresztyén múltunk hagyományainak megismertetése.
- Kommunikációs képességek, szókincs fejlesztése, a szép beszéd ápolása.
- Szakköri, önképzőköri, sportolási lehetőségek biztosítása.
- Néptánc- és társastáncoktatás, a kulturált szórakozás igényének felkeltése.

Egy iskola azok számára, akiknek fontos gyermekük magas szintű testi-szellemi nevelésén túl a lelki nevelés is! Szeretettel várjuk az általános iskolát most kezdők és a középiskolában továbbtanulni szándékozók jelentkezését is.

A középiskolai jelentkezési lapot a többi iskolához hasonlóan kell benyújtani.

Iskolai kód: **028280**

Tagozati kód:
négyosztályos gimnáziumi osztály **01**
hatosztályos gimnáziumi osztály **03**

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Pleskó Józsefné

TEMETÉSEK

(2001. december 12.–2002. január 21.)

Keresztes János (54) · Cszimadia Béla (94) · Gabnai Sándor (39) · id. Kulcsár István (90) · Héjjas Lajos (75) · Szilasi Mihály (89) · Verasztó Lajos (71) · Séllei Ferenc (79) · Horváth Sándor (81) · Gombkötő Lajosné (Soós Julianna 87) · Antal János (72) · Szabó Ferencné (Kabódi Teréz 92) · Leszkó István (60) · özv. Szabó Sándorné (Balogh Irén 79) · Szita Imre (62) · Kun Sándor (52) · Gyarmati Sándorné (Madarász Etelka 71) · Cziráki Lajos (82) · Baki Imre (79) · Kiss György (87) · Varga Mihályné (Fazekas Erzsébet 57) · Szűrszabó István (59) · Bokor Bálint (90)

A VILÁG PEDIG ELMŰLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT CSELEKSZI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ. (1Jn 2,17)

„OROSHÁZI HARANGSZÓ” ÚJSÁGRA

(2001. december 11.–2002. január 21.)

Györgyi János	1000 Ft
Nagy Dénesné	500 Ft
Kovács Lászlóné	500 Ft
Vidovenyecz Pálné	1000 Ft
Gombkötő Pálné	1000 Ft
Gombkötő László és neje	2000 Ft
Nagy Ervin	5000 Ft
Evangélikus Hajnal Óvoda nevelőtestülete	2500 Ft
Sin Lajos	500 Ft
Baranyai Béla, Hódmezővásárhely	500 Ft
Hajdú Géza, Budapest	3000 Ft
Czikora Lajos, Tatársánc	1000 Ft
Bakk Sándorné	1000 Ft
Hegedűs Sándor és neje	5000 Ft
Tóth Imre és családja	1000 Ft
Gulyás Sándorné, Kardoskút	500 Ft
Dérené Csepregi Klára	500 Ft
Pál Tamásné	1000 Ft
Kiss Mihályné	1000 Ft
Szabó József és neje	1000 Ft
Pleskó Pál	1500 Ft
Zsíros Ibolya	1000 Ft
Cszimadia Ferencné	1000 Ft
Brebovszki István és neje	1000 Ft
Szekeres János	500 Ft
Név nélkül, de Istennél tudva lévő 4 testvértől	3700 Ft

KÖSZÖNJÜK! ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN AZ ADAKOZÓKON!

GYÜLEKEZETI ALKALMAINK

- Minden vasárnap 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, böjti időben az úrvacsora szentségével.
- A gyermek-istentisztelet időpontja döntésre vár, egyelőre minden vasárnap 9 óra.
- Minden vasárnap este 17 órakor (téli időszámítás) esti istentisztelet.
- Minden kedden és pénteken reggel 8 órakor áhítat.
- 2 hónapig (február-március) minden szerdán 17 órakor felnőtt hittan.
- Minden csütörtökön 17 órai kezdettel esti istentisztelet, imaközösséggel.
- Minden szombaton délután tizenévesek együttléte.
- Minden szombaton este 19 órakor ifjúsági bibliaóra.
- Minden hónap első keddjén presbiteri és képviselő-testületi bibliaóra.
- Minden hónap utolsó szerdáján 16 órakor a Diakóniai Csoport összejövele.

*Alkalmainkat Isten kegyelmébe ajánljuk,
és szeretettel hívogatunk Jézus Krisztus nevében!*

Külön köszönet a Pusztai családnak az e lapszám létrejöttében tanúsított segítségéért és türelméért!

Orosházi
HARANGSZÓ

Kiadja: az Orosházi Evangélikus Egyházközség (5900 Orosháza, Thék E. u. 2.) · **Felelős kiadó:** Ribár János lelkész, esperes és Koszorús Oszkár egyházmegyei felügyelő · **Tördelőszerkesztő:** Szatmári László · **Nyomtatás:** Iniciale Bt., Orosháza